

**Kodėl vadinamės katalikais?
Kelionė Katekizmo puslapiams**

**Krikščioniškojo slėpinio šventimas
Sakramentai**

KODĖL VADINAMĖS KATALIKAIS? KELIONĖ KATEKIZMO
PUSLAPIAIS: **KRIKŠČIONIŠKOJO SLĖPINIO**
ŠVENTIMAS. SAKRAMENTAI. [Parapijų atsinaujinimo
programa ATGAIVINK. Grupelių darbo medžiaga]. - Kaunas: Kauno
arkivyskupijos kurija. Programa „Atgavink“, 2008. - 84 p.

Versta iš

Why Catholic? Journey through the Catechism: The
Celebration of the Christian Mystery. Sacraments. - RENEW
International Publications, 2002.

Iš anglų kalbos vertė *s. Evelina Lavrinovičiūtė*
Iliustracijos *Linos Šaluckienės*

© Romos Katalikų Newark vyskupija (New Jersey), 2002
© Kauno arkivyskupijos kurija. Parapijų atsinaujinimo programa
ATGAIVINK

2008 12 12. 4 sp. 1. Tiražas 3000 egz.

Išleido Kauno arkivyskupijos kurija. Parapijų atsinaujinimo programa
ATGAIVINK.

Spaustuvė MORKŪNAS ir Ko, Draugystės g. 17, LT 51229,
Kaunas.

TURINYS

IVADAS	I
1 TEMA Dievas veikia liturgijoje.....	1
2 TEMA Liturgija: Dievo darbas.....	7
3 TEMA Liturgijos šventimas.....	13
4 TEMA Dievas veikia per Sakramentus.....	20
5 TEMA Krikštas.....	27
6 TEMA Suaugusiųjų įkrikščioninimo apeigos.....	33
7 TEMA Sutvirtinimas.....	41
8 TEMA Eucharistija, įkrikščioninimo Sakramentas.....	48
9 TEMA Atgaila ir Sutaikinimas, gydymo Sakramentas.....	54
10 TEMA Ligonių patepimas, gydymo Sakramentas.....	62
11 TEMA Šventimų (Kunigystės) Sakramentas, tarnystės bendruomenei Sakramentas.....	68
12 TEMA Santuoka, tarnystės bendruomenei Sakramentas.....	76

ĮVADAS

Daugelis katalikų paveldėjo savo tikėjimą net nežinodami, kodėl vadinasi katalikais. Jie niekada nesusidūrė su rimtu tikėjimo ugdymu, pagrįstu Katalikų Bažnyčios katekizmu. Dėl šios priežasties *ATGAIVINK*, remdamasi keturiomis Katekizmo dalimis, parengė programą *KODĖL VADINAMĖS KATALIKAIS? KELIONĖ KATEKIZMO PUSLAPIAIS*.

KODĖL VADINAMĖS KATALIKAIS? Ši atskiriems asmenims ir/ar tikėjimo pasidalijimo grupelėms skirta patogi priemonė leis susipažinti su didžiais Katalikų Bažnyčios katekizmo lobiais, padės juos skaityti, melstis ir branginti. Tikimės, jog naudodamiesi šia medžiaga žmonės giliau išstudijuos ir širdimi priims Katalikų Bažnyčios katekizmo mokymą; kad tai bus jiems proga dalytis tikėjimu į Jėzų Kristų, galimybė geriau pažinti savo tikėjimą bei leisti jam nušviesti kiekvieną jų gyvenimo aspektą.

Apmąstymai leidžia asmenims „paragauti“ Katekizmo turinio. *KODĖL VADINAMĖS KATALIKAIS?* nėra sutrumpintas Katekizmo variantas ar jo santrauka. Tai veikiau būdas, leisiantis katalikams tapti ištikimesniems savo Bažnyčios Mokymui. Mes raginame žmones skaityti Katekizmo ištraukas prieš ir po susitikimų.

Tam tikra prasme *KODĖL VADINAMĖS KATALIKAIS?* yra Katekizmo gairės. Dar daugiau, ši programa kviečia skaitytojus ir dalyvius į brandesnę tikėjimą, stiprina bei maitina pasauliečių - vyrų bei moterų - pašaukimą tapti ir būti tikėjimo žmonėmis.

Galbūt šios keturios knygelės padės žmonėms atskleisti savo istoriją, savo pačių kelionę tampant katalikais. Ką reiškia būti kataliku? Kodėl žmonės jais išlieka? Kodėl jie tampa katalikais? Tam, kad geriau atskleistų savo tikėjimo kelionę, rekomenduojame dalyviams programos metu vesti dienoraštį, kuriame po kiekvieno užsiėmimo jie galėtų pasižymėti esminius tikėjimo teiginius bei jų pačių asmenines išvalgas. Tai bus didžiulis turtas, medžiaga jiems patiems apmąstyti bei pasidalyti su kitais.

Pirmoji Katalikų Bažnyčios katekizmo dalis kalba apie didžiuosius mūsų tikėjimo slėpinius. Antroje dalyje dėmesys kreipiamas į tikėjimo šventimą sakramentinėje liturgijoje. Trečioji Katekizmo dalis

aiškina moralinį Katalikų Bažnyčios Mokymą. Ketvirtoje dalyje atidžiau žvelgiama į mūsų santykį su Dievu ir į to santykio augimą maldoje.

Pirmieji keturi knygos „*Krikščioniškojo slėpinio šventimas*“ skyriai yra skirti liturgijos ir sakramentų sampratos aptarimui. Dvi temos yra skirtos Krikštui: viena - pačiam sakramentui, kita - *Suaugusiųjų įkrikščioninimo apeigoms*. Pastarojoje rašoma ne vien apie pačias Apeigas, bet ir apie jų reikšmę mums ir mūsų parapijoms. Likusios šešios temos yra skirtos kitiems sakramentams.

Jei renkatės grupelėmis, šią programą galite rengti arba dviem 6 savaitių blokais, arba iškart - 12 savaitių. Galbūt jūsų bendruomenė norės pasinaudoti ir kitomis trimis Katekizmu paremtomis šios programos dalimis: *MŪSŲ TIKĖJIMO IŠPAŽINIMAS* (I dalis), *GYVENIMAS KRISTUJE* (III dalis) ir *KRIKŠČIONIŠKOJI MALDA* (IV dalis).

Tegu šie apmąstymai veda jus į artimesnį, gyvybingesnį santykį su mūsų Mylinčiuoju Dievu.

DALIJIMOSI TIKĖJIMU PRINCIPAI IR GAIRĖS

Kai renkamės dalytis savo tikėjimu ir kartu augti bendruomenėje, svarbu, kad laikytumės tam tikrų principų. Čia pateikiami teologiniai principai ir gairės, skirti mažoms grupelėms, padės sutelkti jūsų bendruomenę ir augti tikėjimu, viltimi ir meile.

Principai

- Kiekvienas asmuo yra vedamas Dievo jo ar jos dvasinėje kelionėje. Tai vyksta krikščioniškos bendruomenės kontekste.
- Kristus, Žodis, tapęs kūnu, yra krikščioniškojo tikėjimo pagrindas. Dėl Jo Jame ir per Jį mes susirenkame dalytis savo tikėjimu.
- Kalbėdami apie dalijimąsi, mes turime galvoje dalijimąsi tuo, kaip Dievas veikia asmeniniame gyvenime ir kaip tai siejasi su Šventuoju Raštu bei Bažnyčios tikėjimu. Dalijimasis tikėjimu nėra diskusija, problemų sprendimas ar Šventojo Rašto studijos. Jo tikslas yra konkrečiomis sąlygomis gyvenančio žmogaus ir mylinčio Dievo susitikimas, vedantis į širdies pokalbį.
- Dalijimosi tikėjimu procesas yra apmąstymų, kilusių maldoje, išraiška.

Gairės

- Nuolatinis dėmesys pagarbai, nuoširdumui bei atvirumas kiekvienam žmogui padės bendruomenei augti.
- Kiekvienas asmuo dalijasi tiek, kiek gali.
- Tyla yra gyvybiškai svarbi visam procesui. Dalyviams duodama pakankamai laiko pamąstyti prieš dalijantis; tam tikrų tylos pauzių gali būti ir tarp individualių pasidalijimų.
- Norintiems pasidalyti antrą kartą siūloma palaukti, kol baigs kiti.

- Visa bendruomenė atsakinga už dalyvavimą ir dalijimąsi tikėjimu.
- Konfidencialumas yra esminis dalykas, leidžiantis kiekvienam asmeniui nuoširdžiai dalytis.
- Veikla, kylanti iš mažos bendruomenės susitikimų, yra individų ir bendruomenės augimo pamatas.

Pastabos mažų grupelių vadovams

Mažų grupelių vadovai yra:

- asmenys, raginantys dalyvauti ir dalytis mūsų krikščioniškuoju tikėjimu;
- asmenys, skatinantys grupelės ir jos narių dvasinį augimą per bendruomeninę maldą, kuriantys maldingą susitikimų aplinką ir kasdienį bendruomenės narių įsipareigojimą melstis ir apmąstyti Šventąjį Raštą;
- asmenys, raginantys grupelę užsiimti veikla tarp susitikimų. Jie nesitenkina į save orientuotu grupės patogumu ir visada skatina, kad grupelės tikėjimas turėtų įtakos kasdieniam narių gyvenimui ir pasauliui aplink juos;
- bendruomenės ugdytojai, kuriantys svetingumo ir pasitikėjimo atmosferą tarp visų grupelės narių.

Mažų grupelių vadovai nėra:

- **teologai;** susitikimai skirti dalytis tikėjimu, taigi iškilus teologiniam ar egzegetiniam klausimui, vadovas turėtų kreiptis atsakymo į parapijos kunigą ar pastoracinės tarybos narį;
- **psichologai - konsultantai;** mažos grupelės nėra skirtos problemoms spręsti. Tai nėra tinkama vieta spręsti sudėtingus asmeninius klausimus. Vadovui nedera imtis analizuoti tokių gilių vidinių žmogaus jausmų kaip depresija, nerimas ir intensyvus pyktis. Kai nuo dalijimosi tikėjimu kas nors pasuka šia linkme, vadovas turėtų sugrąžinti grupelę atgal prie temos. Parapijos kunigui ar pastoracinės tarybos nariui padedant, toks žmogus turėtų būti nukreiptas ieškoti profesionalios pagalbos;

- **mokytojai;** vadovai nėra mokytojai. Jų vaidmuo - vadovauti dalijimosi tikėjimu procesui kaip nurodoma metodinėje medžiagoje.

KAIP NAUDOTIS ŠIA KNYGELE

Mums yra pažadėta: kai tik du ar trys susirenka Jėzaus vardu, Kristus yra tarp mūsų (žr. Mt 18, 20). Ši knygelė padeda grupelėms įsigilinti į Šventąjį Raštą ir Katalikų Bažnyčios Katekizmą. Geriausia, kad keli grupės nariai ar grupė bendrai turėtų Šventąjį Raštą ir Katekizmą ir galėtų jais naudotis susitikimų metu.

Tiems, kuriems jau teko susitikti mažose grupelėse, susitikimų eiga bus pažįstama. Tačiau šioje knygelėje, kuri remiasi Katekizmu, ypač daug dėmesio skiriama didiesiems mūsų tikėjimo slėpiniams. Ši medžiaga reikalauja mūsų mąstymo bei padeda mums ugdytis katalikiškas vertybes. **TODĖL YPAČ SVARBU, KAD PRIEŠ KIEKVIENĄ SUSITIKIMĄ DALYVIAI KRUOPŠČIAI RUOŠTŪSI TEMAI.** Jie raginami skaityti ir mąstyti kiekvienai temai paruoštą medžiagą, cituojamas Šventojo Rašto ištraukas ir nurodytus Katekizmo skyrius.

Pakankamai laiko skirkite įvadui ir susipažinimui, jei grupelė niekuomet anksčiau nebuvo susitikusi ar jos nariai vieni kitų nepažįsta. Žmonėms lengviau dalytis savo patirtimi, kai jie jaučiasi priimti ir nesivaržo kitų grupės narių.

Mūsų krikščioniško susitikimo šerdis, centras visuomet turi būti malda. Kiekviena tema prasideda skyreliu *Aukštyn širdis*. Siūlome į pagalbą pasitelkti įvairių giesmių ir tekstų.

Kiekvieną savaitę rekomenduojama tam tikra veikla - ***Gyventi Gerąją Naujieną***. Tai padeda dalyviui įpinti savo mąstymus ir suvokimus į kasdienybę ir jais gyventi visą savaitę. Po savaitės grupės vadovas gali paklausti, kaip kiekvienam sekėsi gyventi Gerąją Naujieną po praėjusio susitikimo.

Po įvado, maldos ir pasidalijimo, kaip sekėsi gyventi Gerąją Naujieną, seka pirmas apmąstymas pagal *Katekizmą*, paskui siūloma ištrauka iš Šventojo Rašto, padėsianti grupelės nariams pažvelgti, ką apie tai

kalbėjo Jėzus, bei pasidalyti savo tikėjimo patirtimi, susijusia su konkrečiu klausimu. Pasidalijimas gali trukti apie 15 minučių.

Po Šventojo Rašto apmąstymo skiriama laiko ***tolesniam Katekizmo nagrinėjimui***. Kai kurie sakiniai yra tiesioginės Katekizmo citatos. Jos pateikiamos **paryškintu** šriftu. Kita medžiaga yra apibendrinta ar perteikta kitais žodžiais. Kai cituojama ar parafrazuojama iš Katekizmo, skliausteliuose nurodomas atitinkamo Katekizmo paragrafo numeris, pavyzdžiui **(000)**.

Paskui pateikiami klausimai ***Dalytis savo tikėjimu***, ir šis dalijimasis gali trukti apie 30 minučių. Tikėjimo pasidalijimo grupelės labai skiriasi savo narių išsilavinimu ir sudėtimi. Todėl kartais grupelė galbūt norės pradėti savo pasidalijimą nuo tokio klausimo: kokių tikėjimo išvalgų gavau šio susitikimo metu?

Kiekvienoje temoje yra keletas pasiūlymų, kaip ***Gyventi Gerąja Naujiena***; tačiau tai tik pasiūlymai. Svarbu, kad grupė pasirinktų tokį veiksma, kuris būtų pastebimas ir realus.

Kiekvienas susitikimas yra baigiamas malda ***Aukštyn širdis***.

1-OJI TEMA
DIEVAS VEIKIA LITURGIJOJE

Siūloma aplinka

Biblija, žvakė ir, jei įmanoma, Katalikų Bažnyčios Katekizmas.
Rami, sutelkianti atmosfera

Aukštyn širdis

Giesmė

Melskitės kartu

Dieve Tėve,
Tu kvieti mus šią akimirką
giedoti Tau gyrių
per Tavo Sūnų Jėzų Kristų
ir plėsti Tavo karalystę
santykiuose su kitais
vadovaujant ir įkvėpiant
Tavo Šventajai Dvasiai.

Kaip Tu tai darai, yra slėpinys.
Mes negalime to visiškai suprasti.
Mąstydami apie Tavo meilės mums slėpinį
lenkiamės dėkodami ir šlovę Tau teikdami.

Apšvieski mus, kad išvystume
Tavo vedimo ir įkvėpimo gylį kasdieniniame mūsų gyvenime.
Siųski savo Šventąją Dvasią į mūsų širdis ir protus,
kad atpažintume laiko ženklus ir atsilieptume į mūsų pasaulio poreikius.
Suteiki mums malonę liudyti Tavo artumą
ir Tavo meilę.
Laiminki mus, kurie susirenkame
kaip Jėzaus Kristaus,
Tavo Sūnaus, mūsų Viešpaties mokiniai. Amen

Katekizmo nagrinėjimas

Sakramentų aptarimas *Katekizme* pradedamas galingu priminiu, kuo liturgija yra svarbi mūsų ir visos Bažnyčios gyvenime. Mums primenamas Velykų Slėpinys, tai yra Jėzaus Kristaus gyvenimas, mirtis ir Prisikėlimas, o taip pat Velykų Slėpinys sakramentiniame Bažnyčios gyvenime. Kaip skelbia Vatikano II susirinkimo tėvai: „Liturgijoje, ypač dieviškojoje Eucharistijos aukoje, „vyksta mūsų atpirkimo darbas“; ji geriausiai padeda tikintiesiems savo gyvenimu išreikšti ir kitiems atskleisti Kristaus paslaptį bei autentišką tikrosios Bažnyčios prigimtį“ (*Sacrosantum concilium 2*) (1068).

Pirmoje temoje apie sakramentus mes pažvelgsime į liturgijos reikšmę mūsų gyvenimuose ir mąstysime apie tą realybę, kurią švenčia liturgija - Jėzaus Velykų Slėpinį. Jo gyvenimas, mirtis ir Prisikėlimas išsipildys ir mūsų gyvenimuose, kuomet seksime Jį atsiliepdami į Jo meilės kupiną kvietimą.

Šventasis Raštas: Žodžio apmąstymas Luko 22, 14-20

Klausimas pasidalijimui

Kaip patiriu Dievo buvimą (artumą) liturgijoje?

Tolesnis Katekizmo nagrinėjimas

Švęsdami liturgiją, mes švenčiame Dievo veikimą mūsų ir Bažnyčios gyvenime. **Pirminė žodžio „liturgija“ reikšmė yra „viešas darbas“, „liaudies tarnyba, tarnavimas liaudžiai“.**

Krikščioniškojoje tradicijoje tuo žodžiu norima pasakyti, kad Dievo tauta dalyvauja „Dievo darbe“ (žr. Jn 17, 4) (1069).

Liturgijoje mes dalyvaujame ne vien Dievo šlovinime, bet ir Evangelijos skelbime bei pašaukime išgyventi Evangeliją savo kasdienybėje. Kaip Bažnyčia, mes dalijamės trilype Kristaus dovana Bažnyčiai - mokyti, pašventinti ir ganyti Jo žmones. (1070).

Būdama Kristaus veikimas, liturgija yra ir Jo Bažnyčios veikla (1071). Per liturgiją Bažnyčia tampa regimu bendrystės tarp Dievo ir žmonių ženkle. **Ji įtraukia tikinčiuosius į naują bendruomenės gyvenimą, siekia, kad visi dalyvautų liturgijoje „sąmoningai, aktyviai ir vaisingai“ (Sacrosantum concilium II) (1071).** Mes esame kviečiami dalyvauti liturgijoje pilnai atiduodami save: visu savo protu, širdimi ir siela, nes tai yra ypatinga vieta, kur susitinkame Kristų ir atrandame naują gyvenimą.

Sakramentinė Bažnyčios liturgija yra ta vieta, iš kurios kyla Jėzaus malda (1073). Liturgijoje ne tik atsiskleidžia Šventosios Dvasios galia bei sužinoma apie Tėvo apvaizdos kelius, bet per liturgiją mes taip pat švenčiame mūsų ryšį su Dieviškaisiais Švč. Trejybės Asmenimis.

Liturgija nėra vienintelė Bažnyčios veikla. Nors liturgija yra kertinė Bažnyčios gyvenimo išraiška, **pirmiau turi eiti evangelizavimas, įtikėjimas ir atsivertimas; tik tada ji gali duoti vaisių tikinčiųjų gyvenime: naują gyvenimą Šventojoje Dvasioje, įsijungimą į Bažnyčios pasiuntinybę ir tarnavimą jos vienylei (1072).**

Svarbu į liturgiją ateiti atviromis širdimis; asmeniškai ir bendruomenėje apmaščius Dievo Žodį; atviriems Dievo gydančiam prisilietimui. Jei ateiname į liturgiją su nuostata - „mano laikas su Dievu“, kuris yra visiškai atsietas nuo likusio gyvenimo, tuomet iš tiesų mes nešvenčiame liturgijos. Mes esame kviečiami įžengti į liturgijos šventimą su visu savo gyvenimu.

Daug kartų esame girdėję Vatikano II susirinkimo žodžius: „Liturgija yra viršūnė, į kurią krypta Bažnyčios veikla, ir drauge šaltinis, iš kurio srūva visa jos jėga“ (Sacrosantum concilium I0). **Tad liturgija yra labiausiai tinkama vieta Dievo tautos katechezei (1074).**

Šis teiginys primena mums dinaminę liturgijos jėgą. **Liturgija taip pat yra dalyvavimas Kristaus maldoje ... Liturgija yra visokios krikščionio maldos versmė ir vainikas.** Per liturgiją mūsų vidinis

„aš“ išsisknija, atsistoja ant begalinės Dievo meilės mums pamato (1073). Kokia didi dovana mums yra šventoji liturgija.

Dalijimasis savo tikėjimu

- Kai prisimenu ypatingą liturgiją, kas joje buvo svarbu ir reikšminga?
- Kaip liturgija atgaivina ir maitina mane?
- Kaip liturgija suteikė man gilesnį tikėjimo pažinimą?
- Ką galiu daryti, kad mano dalyvavimas sekmadienio liturgijoje būtų turiningesnis?

Gyventi Gerąja Naujiena

Remdamiesi grupės pasidalijimu numatykite, kaip atsiliepsite į tai veiksmu (bendruomeniškai ar asmeniškai). Tai svarbiausias dalykas, kurį turite nuspręsti.

Kai renkatės asmenišką veiksmą, nurodykite, ką darysite, ir tuo pasidalykite su grupe. Kai pasirenkate bendruomenišką veiksmą, numatykite, kas bus atsakingi už skirtingus tos veiklos aspektus.

Šie pasiūlymai yra antriniai:

- Perskaitykite *Katekizmo* paragrafus nuo 1076 iki 1112, kad sužinotumėte daugiau apie liturgiją kitam susitikimui.
- Perskaitykite ir apmąstykite būsimo sekmadienio Šventraščio skaitinius, kad pasirengtumėte Eucharistijos liturgijai.
- Sąmoningai išgyvenkite liturginius atliepus (pavyzdžiui, atsiliepdami „Ir su tavimi“ įsisąmoninkite, kad Dievas tikrai yra su kunigu ir su jumis visais - tikinčiųjų bendruomene).

Aukštyn širdis

Pakvieskite vieną asmenį skaityti maldavimus.

Visi kartu atsiliepia.

Atliepas   Atnaujink savo Bažnyčią, Viešpatie.

Vadovas   Padėki mums į liturgiją atnešti visą savo gyvenimą.

Vadovas   Jėzaus, padėki mums visada prisiminti, kad Tavoji Bažnyčia sudaryta iš žmonių, kurie yra sužeisti ir jiems reikia gydymo.

Vadovas   Dažnai mums primink, kad visa, ką padarome kitiems, Tau padarome.

Vadovas   Duoki mums jėgų padėti tiems, kuriems reikia pagalbos.

Vadovas   Padėki mums mylėti, kaip kad Tu myli mus.

Vadovas   Tėve, leisk visam pasauliui pažinti Tavo meilę.

Vadovas   Šventoji Dvasia, atnaujinki savo Bažnyčią kaip išganymo sakramentą.

Visi   Mūsų Tėve danguje,

Tau patikime šiuos prašymus
Ir visus tuos, kurie tyliai glūdi mūsų širdyse.
Siųski savo Šventąją Dvasią, kad
Ji pripildytų mus dovanų,
kurių mums reikia, kad šiandien labiau gyventume Tavyje.
To prašome per Kristų mūsų Viešpatį. Amen

Žvilgsnis į priekį

· Pasirenkite kitam susitikimui maldingai perskaitydami ir nagrinėdami *2-ąją temą Liturgija: Dievo darbas* bei Katekizmo paragrafus nuo 1076 iki 1112.

2-OJI TEMA

LITURGIJA: DIEVO DARBAS

Siūloma aplinka

Biblija, žvakė ir, jei įmanoma, Katalikų Bažnyčios Katekizmas.
Rami, sutelkianti atmosfera

Aukštyn širdis

Giesmė

Melskitės kartu

Šloviname Tave, Tėve, nes iš Tavęs gauname kiekvieną malonę.

Šlovė Tau, nes davei mums kitus kaip bendrininkus,
Saulę, mėnulį, žvaigždes,
Medžius, gėles, gyvūnus ir žuvis.

Dėkojame, kad atsiuntei Jėzų Kristų, savo Sūnų,
Kuris atskleidė mums Tave ir Tavo meilę,
Kuris savo kryžiaus krauju mus atpirko,
Kuris sugražino mus į bendrystę su Tavimi.

Dėkojame Tau, Jėzau,
Kad parodei mums kelią pas Tėvą.

Padėki švęsti Tavo meilę mums,
Vertinti visa, ką gavome, gerbti mūsų tarpusavio
ir visos kūrinijos skirtingumus.

Šventoji Dvasia, padaryki mus viena su Tėvu ir Jėzumi. Amen

Pasidalijimas Gerąja Naujiena

Pasidalykite, kaip sekėsi gyventi Gerąja Naujiena po praėjusio susitikimo

Katekizmo nagrinėjimas

Visas Dievo darbas yra palaiminimas, malonė mums. Nuo pat pradžių Šventajame Rašte mes skaitome, kaip Dievas palaimino visus kūrinius. Nojus gavo atnaujintos Sandoros palaiminimą, kad visi gyvi padarai bus vaisingi. Abraomas buvo palaimintas nauja gyvybe ir priėmė šį palaiminimą kaip „visų tikinčiųjų tėvas“ (1080). Dievo palaiminimai atsiskleidė, kuomet Sara pagimdė Izaoką, ir **per išėjimą iš Egipto (Velykas ir Išėjimą), pažadėtosios žemės dovaną, Dovydo išrinkimą, Dievo buvimą Šventykloje**, per Pranašus ir Psalmėse - daugeliu nuostabių būdų Dievas atėjo į žmonių gyvenimus ir pasaulio istoriją (1081). Ir šiandien mes patiriame mylintį Dievo įsiterpimą į mūsų gyvenimus ir pasaulį. Jungdamiesi su Pauliumi jo maldoje laiške efeziečiams šloviname Dievą garbindami ir dėkodami.

Šventasis Raštas: Žodžio apmąstymas Efeziečiams 1, 3-6

Klausimas pasidalijimui

Kokių palaiminimų esu patyręs iš Dievo?

Tolesnis Katekizmo nagrinėjimas

Nėra svarbesnio būdo, kaip galime patirti Viešpaties palaiminimus, už Bažnyčios liturgiją, nes **liturgija pilnutinai apreiškia ir perduoda Dievo palaimą: Tėvas pripažįstamas ir garbinamas kaip visos kūrimo ir išganymo palaimos šaltinis ir tikslas**. Jėzus, kaip tas, kuris gyveno, mirė, prisikėlė dėl mūsų, pripildo mus savo palaiminimų, ir per savo žodį išlieja Šventosios Dvasios dovaną į mūsų širdis (1082).

Kai Bažnyčia susirenka garbinti, ji meldžiasi Šventojoje Dvasioje, per Sūnų, į Tėvą. Dievas teikia mums visokeriopą palaimą, o mes, kaip Bažnyčia, laiminame mūsų Dievą **garbindami, šlovindami ir dėkodami**. Mus laiminantis Dievas yra nuolat su mumis. Tuo pačiu

metu mes šloviname Dievą už visas Jo „**neapsakomas dovanas**“, kurias gauname **(1083)**. Tad nėra nieko keisto, kad liturgija užima tokią svarbią vietą mūsų tikėjime. Ji išreiškia Dievo ryšio su mumis ir mūsų ryšio su Juo gelmę.

Eucharistijos liturgijoje mes švenčiame Jėzaus Velykų Slėpinį (gyvenimą, mirtį ir Prisikėlimą). Kuomet mes kaip Bažnyčia susirenkame kartu švęsti Eucharistijos, mes atpažįstame tikrą Jėzaus buvimą su mumis duonos ir vyno pavidalu. Mes žinome, kad Jėzus taip pat yra Žodyje, bendruomenėje, per kunigą. Mes atpažįstame, kad Eucharistija sudabartina vieną visuotinę Kristaus auką ir per šią Jo auką mes tampame šventi. Mes suvokiame, kad kiekvieną kartą švęsdami Eucharistiją, mes darome tai Jėzaus „atminimui“, tačiau, ne kokiam senam prisiminimui, bet atminimui, kuris yra realus mums dabar **(1088)**.

Velykinė Kristaus paslaptis... negali likti vien tik praeityje, nes savo mirtimi Jis sunaikino mirtį, o visa, kas yra Kristus... pranoksta visoki laiką, visada esti dabar (1085). Kiekvieną kartą švęsdami eucharistinę liturgiją mes skelbiame, kad Kristus perėjo iš mirties į prikeltą gyvenimą ir yra su mumis, maitina mus ir stiprina. Kiekvieniame eucharistiniame šventime mes skelbiame, kad Jėzus išlaisvino mus iš nuodėmės ir įgalino mus dalyvauti Dievo karalystėje.

Būdami katalikai, mes tikime, kad Eucharistijos metu šventimus gavęs kunigas veikia paties Kristaus asmenyje. Jėzus yra ne vien per kunigą, bet ypač Eucharistijoje **(1548)**. „...**Jis pasilieka sakramentuose taip, kad kai kas nors krikštija, tai krikštija pats Kristus.**“ Kristus yra Šventojo Rašto Žodyje; Kristus yra su mumis, kai Bažnyčia gieda ir meldžiasi, nes mes prisimename Jo pažadą: „**Kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten ir aš esu tarp jų**“ (*Sacrosantum concilium* 7; Mt 18, 20) **(1088)**.

Liturgijoje mes atpažįstame Šventosios Dvasios veikimą. Šventoji Dvasia mus pašventina susitikimui su Viešpačiu **(1092)**. Taip pat

Dvasia primena ir atskleidžia mums gelbstinčių Jėzaus gyvenimo įvykių slėpinį, **suteikdama gyvybę Dievo žodžiui ir gebėjimą Dievo žodžio skaitytojams ir klausytojams jį suprasti (1100-1101).**

Šventoji Dvasia ne vien primena šiuos gelbstinčius įvykius mums kaip Bažnyčiai, bet iš tiesų padaro juo dabar esančius, sudabartina.

Kiekvieną kartą išliejama Šventoji Dvasia, kuri sudabartina tą vienintelę paslaptį (1104). Galiausiai, būtent Šventosios Dvasios galia mes esame suvienijami su Kristumi ir vienas su kitu, taigi, tampame vienu kūnu. Būtent Šventoji Dvasia mus suvienija su Švč. Trejybe ir padaro, kad bendrystės dovana Bažnyčioje neštų vaisių **(1108)**. Šventosios Dvasios galia mes nešame Gerąją Naujieną į pasaulį.

Kuomet mes švenčiame Žodžio liturgiją ir Aukos liturgiją, patiriame ryšio su Dievu pilnatvę. Mes pamaitinami Dievo Žodžiu, taip pat tikru Kristaus Kūnu ir Krauju. Šiame susirinkime mes patiriame intymiausią mūsų bendrystės su Dievu ir vienas kitu išraišką. Mes dalinamės maistu, pagamintu iš žemės vaisių. Mes dalinamės tikėjimu, kad Jėzus mus pamaitins ir palaikys savojoje meilėje. Mes dalinamės įsitikinimu, jog Jėzus pasiaukėjo, kad sunaikintų mūsų nuodėmes ir padarytų mus šventais. Mes dalinamės tikėjimu, kad valgydami Kristaus Kūną ir gerdami Jo Kraują mes galėsime tapti vis labiau į Jį panašūs ir galėsime eiti ir skelbti Gerąją Jėzaus Naujieną pasauliui.

Dalijimasis savo tikėjimu

- Ką man reiškia liturgija?
- Kaip patiriu savo ryšio su Dievu gylį liturgijoje?
- Kaip liturgija paruošia mane misijai pasaulyje?

Gyventi Gerąją Naujieną

Remdamiesi grupės pasidalijimu numatykite, kaip atsiliepsite į tai veiksmu (bendruomeniškai ar asmeniškai). Tai svarbiausias dalykas, kurį turite nuspręsti.

Kai renkatės asmenišką veiksmą, nurodykite, ką darysite, ir tuo pasidalykite su grupe. Kai pasirenkate bendruomenišką veiksmą, numatykite, kas bus atsakingi už skirtingus tos veiklos aspektus.

Šie pasiūlymai yra antriniai:

- Pasisiūlykite talkinti liturgijoje: skaityti skaitinį, giedoti chore, patarnauti ar pan.
- Padėkite labdaros valgykloje dalinti maistą, ar kitu būdu pagelbėkite alkstantiems.
- Padėkite tiems, kurie kenčia taip, kaip jums patiems kažkada yra tekę kentėti. Pavyzdžiui, jei sirgote, padėkite sergančiam žmogui. Jei kovojote su priklausomybe, padėkite tam, kuris dabar mėgina išsivaduoti iš panašios priklausomybės.

Aukštyn širdis

Malda (skaitykite pakaitomis)

- I choras (pusė)   Švenčiausiasis Kūrėjau, Tėve,
Sūnau ir Šventoji Dvasia,
Tau visa šlovė, garbė, gyrius ir palaima.
- II choras (pusė)   Tau vienam visa priklauso.
Mes tesame Tavo stebuklų gavėjai.
- I choras (pusė)   Šlovė Tau, Viešpatie, per visus Tavo kūrinius,
Ypač per Saulę, kuri valdo dieną ir mus apšviečia.
- II choras (pusė)   Šlovė Tau, Viešpatie, už mėnulį ir žvaigždes,
Tu sukūrei juos danguje skaisčius,
brangius ir gražius.
- I choras (pusė)   Šlovė Tau, Viešpatie, už vėją, gryną orą, debesis,
Už giedrą, lietų ir sniegą...

- II choras (pusė) Šlovė Tau, Viešpatie, už vandenį, ugnį ir žemę,
Kurie mus palaiko ir mums padeda,
augina vaisius, gėles, javus ir vaistažoles.
- I choras (pusė) Šlovė Tau, Viešpatie, mūsų Tėve, už
Tavo Sūnaus ir
Šventosios Dvasios dovaną.
- II choras (pusė) Šlovė Tau per amžius
duoti tiesa ir teisumu.

Pagal Šv. Pranciškaus Asyžiečio “Saulės giesmę“

*Spontaniška dėkojimo malda už Dievo mums duotas dovanas.
Baikite Viešpaties malda (Tėve mūsų).*

Žvilgsnis į priekį

- Pasirenkite kitam susitikimui maldingai perskaitydami ir nagrinėdami *3ają temą Liturgijos šventimas* bei Katekizmo paragrafus nuo 1135 iki 1209.

3-OJI TEMA

LITURGIJOS ŠVENTIMAS

Siūloma aplinka

Biblija, žvakė ir, jei įmanoma, Katalikų Bažnyčios Katekizmas.

Rami, sutelkianti atmosfera

Aukštyn širdis

Giesmė

Tegu vienas iš grupės dalyvių ramiai ir maldingai perskaito 138 psalmę.

Pasidalijimas Gerąja Naujiena

Pasidalykite, kaip sekėsi gyventi Gerąją Naujieną po praėjusio susitikimo

Katekizmo nagrinėjimas

Praėjusios dvi temos nagrinėjo pamatinę liturgijos prasmę, grindžiančią praktiškesnius klausimus, į kuriuos atsakymų ieškosime šiame susitikime. Kas švenčia liturgiją? Kaip ji švenčiama? Kada ir kur liturgija švenčiama?

Labai svarbu visuomet prisiminti, kodėl mes švenčiame liturgiją, ir, kas mes esame, kaip mokinių bendruomenė. Kuomet švenčiame liturgiją **švenčia visa bendruomenė, su Galva - Kristumi suvienytas Jo kūnas (1140).**

Mūsų, kaip krikščionių bendruomenės, modelis yra ankstyvoji tikinčiųjų krikščionių bendruomenė. Pasiklausykime jos apibūdinimo, pateikto Apaštalų darbuose.

Šventasis Raštas: Žodžio apmąstymas Apaštalų darbai 2, 42-47

Klausimas pasidalijimui

Ką man reiškia būti mokinių bendruomenės, Kristaus Kūno, dalimi?

Tolesnis Katekizmo nagrinėjimas

Kas švenčia liturgiją?

Liturgija yra „viso Kristaus“ (*totius Christi*) „veikimas“ (1136). Mes visi švenčiame liturgiją. Mes neturėtume būti žiūrovai; esame pašaukti būti dalyviais. **Motina Bažnyčia labai trokšta, kad visi tikintieji liturginėse apeigose dalyvautų ištiesai, sąmoningai ir aktyviai, kaip to reikalauja pačios liturgijos esmė; tai daryti Krikštu yra gavę teisę ir pareigą visi krikščionys - „išrinktoji giminė, karališkoji kunigystė, šventoji tauta, įsigytoji liaudis“ (*Sacrosantum concilium* 14; 1 Pt 2, 9) (1141).** Tačiau „visi nariai atlieka ne tą patį uždavinį“ (Rom 12, 4). Kai kuriuos narius Bažnyčioje ir per Bažnyčią Dievas kviečia ypatingai tarnystei bendruomenėje. Tie tarnai yra parinkti ir įšventinti Šventimų sakramentu (kunigystės) (1142). Kiti yra pašaukti *atskiroms tarnyboms*, ne kaip kunigai, bet kitokiems liturginiams patarnavimams. Taigi švenčia visas susirinkimas, kiekvienas narys pagal savo funkciją (1143).

Yra daugybė būdų, kaip galime aktyviai dalyvauti liturgijos šventime. Kartais mes taip įprantame prie liturgijos, kad mūsų buvimas ir atliepai tampa automatiški ir trūksta susitelkimo. Malda ir pasidalinimas Šventuoju Raštu prieš ateinant švęsti liturgijos yra dėmesingumo išipareigojimas. Kuomet ateiname į bažnyčią, galime kitus sutikti kaip savo tikrus brolius ir seseris; galime atpažinti, jog susirenkame kaip bendruomenė, o ne individų grupė. Kuomet celebruojantis kunigas prašo mūsų atliepo, galime atsiliepti entuziastingai. Mes galime giedoti; galime sąmoningai suvokti tai, ką darome.

Kaip švenčiama liturgija?

Mūsų liturgija yra **perpinta ženklais ir simboliais (1145)**. Ženkilai ir simboliai išreiškia tikrovę, kuri yra daug Gilesnė negu mes galime

suvokti. Jie yra labai svarbūs. Mes išreiškiame ir suvokiame **dvasinę tikrovę materialiais ženklais ir simboliais**. Mums reikia **ženklų ir simbolių, kad kalba, išraiškingais gestais ir veiksmais bendrautume su kitais (1146)**. Tokiu pat būdu Dievas bendrauja su mumis. Dievas kalba mums **per regimus kūrinis... [per] šviesą ir naktį, vėją ir ugnį, vandenį ir žemę... (1147) ...** per nuplovimą ir patepimą, per duonos laužymą ir dalinimąsi ta pačia taure **(1148)**. Kuomet švenčiame liturgiją, šiuos simbolius priimame ne vien kaip pasaulio šventimą, bet kartu kaip Dievo sandoros ženklus **(1150)**. Be ženklų ir simbolių liturgijoje taip pat yra specialūs žodžiai ir veiksmai **(1153-1155)**, giedojimas ir muzika **(1156-1158)**, ir šventi paveikslai **(1159-1162)**.

Žodžio liturgija yra būtina apeigų dalis (1190). Mes klausomės ir esame pamaitinami Dievo Žodžiu. Mes priimame šį Žodį ir veikiamo savo gyvenime, remdamiesi juo.

Muzika taip pat yra svarbi liturgijoje. Šv. Augustinas sako: „**kas gieda, dvigubai meldžiasi**“ **(1156)**. Kaip tai tinka mums, kurie susirenkame švęsti didžiųjų mūsų tikėjimo slėpinių! Geros muzikos kriterijai yra šie: **... išraiškingas maldos grožis, darnus dalyvių sutarimas numatytu metu ir šventiškas apeigų pobūdis (1157)**.

Šv. Augustinas jausmingais žodžiais išreiškė geros muzikos svarbą: „Kiek kartų apsiverkdavau, klausydamasis Tavo himnų ir giesmių, giliai sujaudintas maloniai skambančių garsų tavojoje Bažnyčioje! Tie garsai aidėdavo mano ausyse, o tiesa sunkėsi į širdį; maldingi jausmai užplūsdavo mane, ir ašaros vilgė skruostus, bet man buvo gera nuo jų“ (Šv. Augustinas, *Išpažinimai* 9, 6, 14) **(1157)**.

Dalijimasis savo tikėjimu

- Koks liturginis ženklas ar simbolis man turi didžiausią prasmę?

Tolesnis Katekizmo nagrinėjimas

Kada mes švenčiame?

Sekmadienis, „Viešpaties diena“, yra pagrindinė Eucharistijos šventimo diena, nes tai Prisikėlimo diena, ypatinga liturginės

sueigos diena, krikščioniškos šeimos, džiaugsmo ir poilsio po darbų diena (1193). Sekmadienį visi tikintieji susirenka „pasiklausyti Dievo žodžio ir dalyvauti Eucharistijoje...“ (*Sacrosantum concilium* 106) (1167).

Kiekvienais metais per sekmadienių liturgiją Bažnyčia atskleidžia visą Kristaus gyvenimo slėpinį. Liturginius metus pradedame pirmuoju Advento sekmadieniu ir sekame Kristaus gyvenimą nuo Įsikūnijimo per Gimimą, per jo gyvenimą ir tarnystę, jo Prisikėlimą ir Žengimą į Dangų iki Sekminių (1171). Ypatingas dėmesys skiriamas Velykų Tridieniui (Didžiajam Ketvirtadieniui, Didžiajam Penktadieniui ir Velyknakčio vigilijai). Velykos **nėra tik paprasta šventė tarp kitų, o „švenčių šventė“ (1169)**, nes geroji Prisikėlimo naujiena **nuskaidrina visus liturginius metus (1168)**. Turbūt prasmingiausias liturginis šventimas yra Velyknakčio vigilija, kuomet pakrikštijami tie, kurie dalyvavo Suaugusiųjų įkrikščioninimo ar Vaikų įkrikščioninimo pasirengime.

Krikštu, Sutvirtinimu, Eucharistija, Atgaila ir Sutaikinimu, Ligonių patepimu, Šventimais ir Santuoka - kiekvienu sakramentu mes švenčiame tam tikrą būdą, kuriuo susitinkame Jėzų Kristų ir dalyvaujame „Dievo darbe“.

Be sekmadienio liturgijos ir sakramentų šventimo, Bažnyčia taip pat švenčia kvietimą „visada melstis“ (1 Tes 5, 17; Ef 6, 18) melddamasi Valandų liturgiją, arba „Dieviškąjį oficiumą“ (žr. *Sacrosantum concilium* IV sk., 83-101). Tai „**viešojo Bažnyčios malda**“ (*Sacrosantum concilium* 98), kuri sudaryta taip, „**kad visa diena ir naktis būtų paskirtos Dievui garbinti**“ (*Sacrosantum concilium* 84) (1174). Istoriskai Valandų liturgija buvo praktikuojama uždarų vienuolinių bendruomenių, kunigų, diakonų ir gyvenančių pašvęstojo gyvenimo institutuose; tačiau **valandų liturgija skirta tapti visos Dievo tautos malda (1175)**.

Valandų liturgija, kuri yra tam tikras eucharistinės Aukos tęsinys, ne tik neatmeta kitų Dievo tautos pamaldumo formų,

net laiko jas, ypač Švenčiausiojo sakramento adoraciją ir garbinimą, būtinu šios liturgijos papildymu (1178).

Kur liturgija švenčiama?

Mes galime garbinti Dievą bet kurioje vietoje. **Visa žemė yra šventa ir patikėta** [mums]. **Tikintiesiems susirenkant vienoje vietoje, svarbiausia, kad jie būtų „gyvieji akmenys“, susirinkę statyti „dvasinių namų“** (1 Pt 2, 5) **(1179)**. „Bažnyčia“ nėra pastatas, bet žmonės, kurie yra „gyvojo Dievo šventovė“ (plg. 2 Kor 6, 16) **(1179)**. Krikščionys kuria struktūras, kurias mes vadiname bažnyčiomis. Nors galime Dievą garbinti visur, tačiau liturginiam šventimui tinkamiausia vieta yra bažnyčios pastatas. Šie pastatai nėra vien susirinkimų vietos, bet „Dievo namai“, regimi Kristaus buvimo ir veikimo mūsų gyvenime ženklai **(1181)**. Jie yra **visų Dievo vaikų** namai, kurie turi būti visiems **atviri ir svetingi (1186)**. Kuomet susirenkame, esame kviečiami pasveikinti nepažįstamąjį, pasiūlyti svetingumą visiems, kurie atėjo. Svarbiausias asmuo, kuriam turėtume parodyti daugiausiai dėmesio bažnyčioje, yra tas, kurio mes nepažįstame.

Dalijimasis savo tikėjimu

- Kaip dalyvauju Eucharistijos liturgijoje? Ar jaučiuosi esąs aktyvus pamaldų dalyvis, ar stebėtojas? Kodėl jaučiuosi vienaip ar kitaip?
- Kurie Kristaus gyvenimo momentai, kuriuos švenčiame per Liturginius metus, man yra svarbiausi? Kuo jie ypatingi mano gyvenime?
- Kaip galiu šilčiau priimti ir pasveikinti naujus žmones sekmadienio Šv. Mišiose?

Gyventi Gerąja Naujiena

Remdamiesi grupės pasidalijimu numatykite, kaip atsiliepsite į tai veiksmu (bendruomeniškai ar asmeniškai). Tai svarbiausias dalykas, kurį turite nuspręsti.

Kai renkatės asmenišką veiksmą, nurodykite, ką darysite, ir tuo pasidalykite su grupe. Kai pasirenkate bendruomenišką veiksmą, numatykite, kas bus atsakingi už skirtingus tos veiklos aspektus.

Šie pasiūlymai yra antriniai:

- Išigykite Valandų liturgijos maldyną ir išsipareigokite melstis konkrečios valandos maldas visą savaitę. Maldyno ieškokite parapijos ar katalikiškame knygyne.
- Šiais metais dalyvaukite Didžiojo Tridienio liturgijoje.
- Pasisiūlykite tapti Įkrikščioninimo sakramentams besiruošiančio žmogaus globėju.
- Pasikalbėkite su kunigu apie galimybę kurti parapijoje svetingumo tarybą, kuri būtų atsakinga už žmonių priėmimą prieš kiekvienas Šv. Mišias.
- Praleiskite kelias minutes tyloje ar perskaitykite liturginius skaitinius, taip pasiruoškite dienos pamaldoms.

Aukštyn širdis

Pirmiausiai pakvieskite spontaniškai maldai

Melskitės kartu

Jėzau, mūsų pavyzdy,

Padėki mums pažinti kaip tarnauti ir priimti patarnavimus.

Padėki tapti vieni kitų tarnais.

Duoki mūsų dienoms pilnatvės ir šventumo, suteiki nuovokos pažinti gėrį, kurį galime atlikti Šventojoje Dvasioje.

Pašalinkite iš mūsų širdžių bet kokią savimeilės dėmę.

Suteiki mums džiaugsmo, kai tarnaujame; nuolankumo, kai mums patarnauja. Leiski patirti meilę per vienas kitą.

Leiski, kad tie, kurie tarnauja, ir tie, kuriems tarnaujama, suteiktų vieni kitiems gilesnį Dvasios teikiamos ramybės potyrį. Amen.

Žvilgsnis į priekį

- Pasirenkite kitam susitikimui maldingai perskaitydami ir nagrinėdami *4-ąją temą Dievas veikia per Sakramentus* bei Katekizmo paragrafus nuo 1113 iki 1134 ir 1210.

4-OJI TEMA
DIEVAS VEIKIA PER SAKRAMENTUS

Siūloma aplinka

Biblija, žvakė ir, jei įmanoma, Katalikų Bažnyčios Katekizmas.
Rami, sutelkianti atmosfera

Aukštyn širdis

Giesmė

Padėkos maldos

Atliepas   Dėkojame Tau, Dieve, mūsų Tėve.

Vadovas   Už tai, kad per Bažnyčios sakramentus
Tu mus maitini ir gydai,
atleidi ir surenki kartu. *Atliepas*

Vadovas   už visus žemės stebuklus, už žalią žolę
ir mėlyną dangų,
už melsvai žalius vandenynus
ir rudas dykumas. *Atliepas*

Vadovas   už gyvybę, kurią mums dovanoji
per sakramentus. *Atliepas*

Vadovas   už nuostabius būdus,
kuriais Tu mus ugdai,
Kristui veikiant
Bažnyčios sakramentuose. *Atliepas*

Vadovas   Dėkoju Tau,
Viešpatie, už (pridėkite asmeninę maldą). *Atliepas*

Vadovas   Dėkojame Tau, Tėve, kartu su Sūnumi
ir Šventąja Dvasia. Amen.

Visi Dievas suteikia visa, ko mums reikia.
Ištikimoji Viešpaties meilė amžina. Amen.

Pasidalijimas Gerąja Naujiena

Pasidalykite, kaip sekėsi gyventi Gerąją Naujieną po praėjusio susitikimo

Katekizmo nagrinėjimas

Viso liturginio Bažnyčios gyvenimo centras yra eucharistinė auka ir sakramentai (žr. *Sacrosantum concilium* 6) (1113).

Žinome, kad sakramentai yra labai svarbūs mūsų krikščioniškame gyvenime, tačiau kodėl jie tokie reikšmingi? Istorijoje Dievas pasirinko unikalius būdus mus mylėti ir tą meilę atskleisti mums. Mums reikia pajusti ir patirti Dievo meilę konkrečiais, matomais būdais.

Sakramentai yra regimi, apčiuopiami Dievo mylinčio ryšio su mumis ženklai ir Jo galia keičianti mūsų gyvenimus.

Kuomet Tėvas atsiuntė Jėzų, mes patyrėme Dievo meilę labiausiai regimu būdu; dėl to mes Jėzų vadiname „pirmuoju sakramentu“.

Jėzaus sekėjai tapo Šventosios Dvasios vadovaujama Bažnyčia, ir Vatikano II susirinkimas priminė mums, kad Bažnyčia taip pat yra „tarsi sakramentas“ (*Lumen gentium* § 1), nes Bažnyčia yra malonės, kuri sujungia Dievą su mumis ir mus tarpusavyje, ženklas ir instrumentas. Tridento susirinkimas specifiškai apibrėžė septynis sakramentus - Krikštą, Sutvirtinimą, Eucharistiją, Atgailos ir Sutaikinimo, Ligonių patepimo, Šventimų ir Santuokos sakramentus - jie visi turi savo prasmę Jėzuje ir Bažnyčios tikėjime. Kiekvienas iš šių septynių sakramentų paliečia skirtingus natūralaus ir krikščioniškojo gyvenimo etapus: **jie įdiegia ir ugdo krikščionių tikėjimo gyvenimą, gydo jį ir skiria jam užduotis. Egzistuoja net tam tikras prigimtinio ir dvasinio gyvenimo tarpsnių panašumas (1210).**

Per sakramentus mes gauname malonę. Įdomu, kad mes daug girdime apie malonę, tačiau daugeliui mūsų kiltų sunkumų apibrėžiant, kas gi yra malonė. Visai paprastai, malonė yra nepelnyta dovana, aktyvi Dievo meilės mums išraiška, dalis pačiame Dievo gyvenime. Per malonę Dievas kviečia mus pasukti link Jo ir gręžtis nuo nuodėmės. Jis įgalina mus priimti atleidimą ir gyventi naują šventą gyvenimą (**žr. 1989 ir 1996**). Dievo meilė yra tokia nepamatuojama ir besąlyginė, kad apglėbia visą mūsų būtį, įsiterpia į įvairias mūsų gyvenimo aplinkybes ir apima visą pasaulį. Nieko keisto, kad kartais ji atrodo slėpininga.

Vieną naktį, po savo vakaro maldos, aš išgirdau balsą: „Atleisk“. Aš atsakiau: „Pasvajok“. Kitus du vakarus žodis *atleisk* vis iškildavo mano sieloje. Kuomet mano vaikas po kelių dienų priėmė Sutaikinimo sakramentą, aš vis dar kovojau su šiuo balsu. Daugelį metų jaučiau, kad šis sakramentas yra pasenęs ir netekęs vertės. Metų metus jo vengiau. Tuomet galiausiai aš pasidaviau - leidau Jėzui padaryti tai, kam Jis mane Kvietė. Aš priėmiau Sutaikinimo sakramentą. Kiekvieną dieną dėkoju Dievui už tą silpną balsą, raginantį mane: „atleisk“. Tai pakeitė viską.

Viskonsino (Wisconsin) parapijietis

Veikiant pašvenčiamajai malonei (dieviškojo gyvenimo dovanai) mūsų gyvenimai yra transformuojami, perkeičiami, kuomet mes dalyvaujame Dievo gyvenime. Mes įgalinami pasitikėti Dievu, viltis Jo gailestingumo ir mylėti Jį Jo žmonėse (**1999**). Mes taip pat sustiprinami, kad susidorotume su bet kokiomis mūsų gyvenimo situacijomis. Ar mes esame sveiki, ar sergame, pilni gyvybės ar mirštame, laimingi ar gedintys, nurimę ar ieškantys savo vietos. Nepriklausomai nuo mūsų situacijos, Dievas teikia mums padedamąsias (aktualias) malones, kad priimtume gyvenimiškas patirtis su tikėjimu ir pasitikėjimu (**2000**). Sakramentai teikia mums intensyvius malonės momentus - malonės,

kuri yra ne vien tam momentui, bet visam gyvenimui. Sakramentai yra momentai, kurie suintensyvina ir per kuriuos švenčiame tai, ką Dievas visą laiką daro mūsų gyvenime.

Šventasis Raštas: Žodžio apmąstymas Tit 2, 11-14

Klausimas pasidalijimui

Kaip patyriau Dievo malonę per sakramentus?

Tolesnis Katekizmo nagrinėjimas

Sakramentų pagrindas yra Kristaus gyvenimo slėpiniai (1115). **Sakramentai - tos „galios“, kurios eina iš visuomet gyvo ir gyvybę teikiančio Kristaus kūno, Šventosios Dvasios veikimas tame kūne, kuris yra Bažnyčia, - tai „didingi Dievo darbai“ Naujojoje ir amžinojoje Sandoroje (1116).** Sakramentai yra mus mylinčio Dievo dovanos.

Yra trys sakramentai - Krikštas, Sutvirtinimas ir Šventimai - kurie suteikia sakramentinį charakterį arba „antspaudą, žymintį, kad būdami krikščionimis mes turime dalį Kristaus kunigystėje. Tridento susirinkimas pavadino šį antspaudą „neišdildomu“, tai reiškia, kad jis yra amžinai išliekantis, nuolat atveriantis mus malonės gyvenimui, dieviškajai globai ir pažadui tarnauti Bažnyčiai. Dėl to **šie [trys] sakramentai nekartojami (1121).**

Sakramentai yra regimi ženklai, kad Dievas yra su mumis ir per kuriuos mes galime Jam atsiliepti. Jie yra simboliai to, kas šventa. Sakramentai yra ritualai, o mes, būdami žmonėmis, esame traukiami ritualų. Kartais žmonės ateina švęsti sakramentų, nors daugiau jokių kitu konkrečiu būdu neišreiškia savo tikėjimo. Būdami ritualiniai, sakramentai paliečia visą mūsų būtį, pačias jos gelmes.

„Sakramentai yra skirti žmonėms pašventinti, Kristaus kūnui ugdyti, pagaliau Dievui deramai pagarbinti; būdami ženklai, jie taip pat pamoko žmones. Jie ne tik remiasi tikėjimu, bet žodžiais ir apeigomis tą tikėjimą palaiko, stiprina, išreiškia, todėl vadinami *tikėjimo sakramentais*“ (Sacrosantum concilium 59) (1123).

Sakramentai yra ne vien Dievo malonės ženklai, bet jais iš tiesų mums suteikiama malonė. **Vertai, su tikėjimu švenčiami sakramentai perduoda jais išreiškiamą malonę (1127).** Malonė sukuria ir palaiko mūsų ryšį su Švč. Trejybe. Mes švenčiame nuostabią Dievo meilę, kuri pašaukė mus iš nuodėmių į Jo gailėstingumo šviesą. Dievas veikia per sakramentus, kad padarytų mus šventus.

Būtina prisiminti, kad sakramentai nėra magiški ta prasme, kad kas nors vien juos priimdamas yra stebuklingai perkeičiamas. Kai tik pradedamas švesti sakramentas, Kristus ir Šventosios Dvasios galia veikia jame ir per jį, tačiau sakramento vaisiai taip pat priklauso nuo jį priimančiojo nuostatos ir pasirengimo **(1128)**. Mums labai svarbu tai suprasti! Dievas teikia mums savo malonę per sakramentus ir nuolat mus myli, nepriklausomai nuo to, kiek mes priešinamės. Mes niekuomet negalime „užsidirbti“ Dievo malonės, tai yra dovana. Tačiau malonės dovanos auga dėl mūsų troškimo jas priimti ir noro, kad jos klestėtų mūsų gyvenime **(2001)**.

Kiekvienas sakramentas turi bendruomeninę dimensiją. Mąstydami apie sakramentus, turime suvokti, kad jie nėra izoliuoti žmonių gyvenimo įvykiai. Greičiau, sakramentai yra mūsų gyvenimo įvykių šventimas sąryšyje su Jėzaus gyvenimu. Kaip Šventoji Dvasia įgalino Jėzų gyventi visiškoje vienybėje su Dievu, Jo Tėvu, taip per sakramentus Šventoji Dvasia ir mus įgalina gyventi meilės ir vienybės su Dievu gyvenimą, bendrystėje su šventaisiais, kurie iškeliavo anksčiau už mus, ir solidarizuojantis su broliais ir seserimis Bažnyčioje čia, žemėje.

Dalijimasis savo tikėjimu

- Kurių sakramentų šventimas manyje palikęs gilų pėdsaką?
- Kada malda man padėjo patirti sakramentinę malonę?
- Kokiais savo gyvenimo momentais sąmoningai patyriau Dievo malonę?
- Kokiais konkrečiais būdais galėčiau labiau atsiverti malonės dovanai (savaitgalio rekolekcijos, pasivažinėjimas/pasivaikščiojimas savo malonumui vaizdingomis vietovėmis, vidudienio malda)?

Gyventi Gerąją Naująją

Remdamiesi grupės pasidalijimu numatykite, kaip atsiliepsite į tai veiksmu (bendruomeniškai ar asmeniškai). Tai pagrindinis dalykas, kurį turite nuspręsti.

Kai renkatės asmenišką veiksmą, nurodykite, ką darysite, ir tuo pasidalykite su grupe. Kai pasirenkate bendruomenišką veiksmą, numatykite, kas bus atsakingi už skirtingus tos veiklos aspektus.

Šie pasiūlymai yra antriniai:

- Atnaujinkite savo Krikšto pažadus, apmąstydami Apaštalų tikėjimo išpažinimą (Tikiu) šią savaitę.
- Šią savaitę pilnai dalyvaukite Atgailos sakramento ir Eucharistijos šventime. Tam pasiruoškite, skirdami laiko maldai ir apmąstymui.
- Pasidalinkite su savo šeimos nariais tuo, kaip Dievas veikė jūsų gyvenime per sakramentus. Pasikvieskite vieną šeimos narį dalyvauti kartu su jumis Eucharistijos liturgijoje ar Atgailos ir Sutaikinimo sakramente šią savaitę.
- Skirkite laiko apmąstyti savo kaip krikštatėvio, Sutvirtinimo globėjo ar Santuokos liudytojo vaidmenį. Pasimelskite už juos, ir susisiekite su savo krikštasūniu ir krikštadukte, sutvirtintuoju ar sutuoktinių pora šią savaitę.

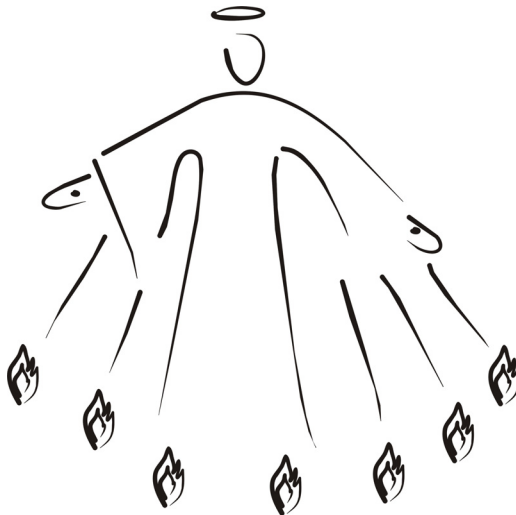
Aukštyn širdis

Užbaikite spontaniška dėkojimo už sakramentus malda

Baikite giesme, kurią giedojote pradžioje

Žvilgsnis į priekį

- Pasirenkite kitam susitikimui maldingai perskaitydami ir nagrinėdami 5-ąją temą **Krikštas** bei Katekizmo paragrafus nuo 1212 iki 1284.

5-OJI TEMA

KRIKŠTAS

Siūloma aplinka

Biblija, žvakė ir, jei įmanoma, Katalikų Bažnyčios Katekizmas.
Rami, sutelkianti atmosfera.

Aukštyn širdis

Giesmė

Siūloma, kad skirtingi grupelės dalyviai pakaitomis melstųsi išsakydami vieną iš Apaštalų tikėjimo išpažinimo teiginių. Po kiekvieno teiginio padarykite pauzę.

TIKIU Į DIEVĄ TĖVĄ visagalį, dangaus ir žemės Sutvėrėją;
ir į Jėzų Kristų, vienatinį jo Sūnų, mūsų Viešpatį,
kuris prasidėjo iš Šventosios Dvasios, gimė iš Mergelės Marijos,
kentėjo prie Poncijaus Piloto, buvo prikaltas prie kryžiaus, numiręs ir
palaidotas;
nužengė į pragarus; trečiąją dieną kėlėsi iš numirusių; įžengė į dangų,
sėdi visagalio Dievo Tėvo dešinėje, iš ten ateis gyvųjų ir mirusiųjų
teisti.

Tikiu į Šventąją Dvasią,
šventąją visuotinę Bažnyčią,
šventųjų bendravimą,
nuodėmių atleidimą,
kūno iš numirusių prisikėlimą
ir amžinąjį gyvenimą.

Visi Amen.

Liturginis maldynas, Katalikų pasaulio leidiniai, 2007, p.42

Pasidalijimas Gerąja Naujiena

Pasidalykite, kaip sekėsi gyventi Gerąją Naujieną po praėjusio susitikimo

Katekizmo nagrinėjimas

Krikštas, Sutvirtinimas ir Eucharistija yra trys įkrikščioninimo (iniciacijos) sakramentai ir **deda pamatus visam krikščioniškajam gyvenimui (1212)**. Svarbu, kad jie būtų suvokiami neatsiejamoje vienybėje. Krikštu mes gimstame iš naujo ir tampame dieviškojo gyvenimo dalininkais. **Krikštu atleidžiamos visos nuodėmės - ir gimtoji, ir visos asmeninės, taip pat bausmės už nuodėmes (1263)**. Krikšto malonė įgalina mus **tikėti Dievą, Juo viltis ir Jį mylėti, duoda gebėjimą gyventi ir elgtis taip, kaip skatina Šventoji Dvasia savo dovanomis, moralinėms dorybėms padedant, suteikia galimybę tapti vis geresniems (1266)**. Nors ši tema bus skirta Krikštui, svarbu prisiminti, kad Sutvirtinimas ir Eucharistija yra esmiškai susiję su mūsų Krikštu. Sutvirtinimas mus sustiprina, o Eucharistijoje mes gauname amžinojo gyvenimo maisto (1212).

Per Krikštą mes iš naujo gimstame Velykų slėpinyje - Jėzaus gyvenime, mirtyje ir Prisikėlime. Krikštu mes švenčiame naują gimimą dieviškajam gyvenimui. Pats Jėzus atėjo prie Jordano, kad būtų pakrikštytas. Tai buvo Jo solidarumo su žmonėmis, kuriems reikia dieviškojo atleidimo, ženklas. Jono vandens krikštas nedavė dovanos tapti dieviškojo gyvenimo dalininkais. Atidžiai pasiklausykime Jėzaus Krikšto pasakojimo pagal Morkų.

Šventasis Raštas: Žodžio apmąstymas Mk 1, 1-11

Klausimas pasidalijimui

Kaip šiandien suprantu tai, kad esu pakrikštytas Kristaus gyvenime, mirtyje ir Prisikėlime? Kaip norėčiau tai suprasti po dešimties metų?

Tolesnis Katekizmo nagrinėjimas

Graikiškas žodis *baptizein* (kurį lietuvių kalboje verčiame kaip *krikštyti, Krikštas, vert. past.*) **reiškia „panardinti“, „panerti“**. Krikšto vandenys simbolizuoja panirimą į Kristaus mirtį ir Prisikėlimą, kuris įgalina mus tapti „**nauju kūrinium**“ (2 Kor 5, 17; Gal 6, 15; žr. Rom 6, 3-4; Kol 2, 12) **(1214)**. Naujai pakrikštytasis ne tik tampa laisvas nuo gimtosios nuodėmės ir visų asmeninių nuodėmių, bet taip pat dalijasi Prisikėlimo viltimi. Naujai pakrikštytasis yra atnaujinamas Šventosios Dvasios **(1215)** ir pradeda nuolatinio atsivertimo procesą, kurį skatina Dievo artumas. Didžioji Krikšto paslaptis yra ne tai, ką mes darome, bet ką Dievas daro mumyse.

Krikštas įveda asmenį į Bažnyčios gyvenimą. **Norint tapti krikščioniu, jau nuo apaštalų laikų reikėjo pereiti keletą įvadinųjų tarpsnių. Tai padaryti galima greitai arba palengva. Tačiau visada turi išlikti esminiai elementai: žodžio skelbimas, atsivertimo lydimas Evangelijos priėmimas, tikėjimo išpažinimas, krikštas, Šventosios Dvasios suteikimas, vienijimasis Eucharistijoje (1229).**

Ankstyvojoje Bažnyčioje vyskupas švėsdavo Krikštą, Sutvirtinimą ir Eucharistiją kartu vienoje liturgijoje, tačiau per amžius ši praktika kito dėl didelio atsivertusiųjų skaičiaus ir besivystančios kiekvieno sakramento sampratos teologijos. Tapo tiesiog neįmanoma, kad vyskupas visuomet dalyvautų, kad pateptų ir uždėtų rankas. Laikui einant, Sutvirtinimo ir Eucharistijos priėmimo laikas nusikėlė, dėl to lotynų apeigose, šie sakramentai dabar yra teikiami skirtingais gyvenimo laikotarpiais.

Kūdikiams, gimusiems su žmogiška, puolusia ir gimtosios nuodėmės suteršta prigimtimi, taip pat reikalingas atgimimas per Krikštą... (1250). Gimtoji nuodėmė yra ne „padaroma“, bet „paveldima“: tai yra labiau būseną, negu atliktas veiksmas **(404)**. Gimtosios nuodėmės perdavimas visai žmonijai yra slėpinys. Tačiau

Bažnyčia visuomet mokė, kad apgailėtina žmonijos padėtis ir mūsų polinkis į blogį (taip akivaizdžiai regimas karo žiaurumuose ir teroro aktuose, taip pat ekonominio neteisingumo sukeltame skurde) negali būti suvoktas atsietai nuo Adomo nuodėmės **(403)**.

Šiandien kūdikių Krikštas yra sielovadinė norma. Tėvai perduoda tikėjimą savo vaikams nuo pat kūdikystės. Nors daugelis mūsų buvome pakrikštyti dar kūdikiai, sakramento prigimtis **reikalauja katechumenato po krikšto**, t.y. ne vien tikėjimo tiesų aiškinimo, bet ir nuolatinio atsivertimo iš nuodėmių **(1231)**. Pokytis ir pastovi mūsų gyvenimo tikrovė. Mus augančius ir bręstančius Krikšto malonė įgalina nuolat ir visiškai kreipti savo gyvenimus į mus mylintį Dievą. Krikšto malonė suteikia jėgų nugalėti pavydą, savanaudiškumą, gašlumą ir priešiškumą bei vis giliau ir stipriau pamilti Dievą. Dievo malonė mus sustiprina, kad gyventume remiantis Jėzaus moraliniu mokymu ir iš tikros Dievo ir artimo meilės laikantis įsakymų. Mes turime atsiliiepti Jėzui ir tarti: „Taip, Viešpatie, aš atsiduodu Tau visiškai, daryk su manimi, ką nori“.

Kuomet krikštijamas vaikas, jo tėvai ir krikštatėviai įsipareigoja padėti vaikui augti tikėjime. Visa bendruomenė įsipareigoja vaikui. Šis sakramentas žymi pažadą, kad bendruomenė sieks gyventi Jėzaus vertybėmis ir priims vaiką į bendruomeninį gyvenimą, t.y. Jėzaus gyvenimą. Tai yra ypatingai intensyvaus bendravimo tarp Dievo, vaiko ir bendruomenės momentas **(1255)**.

Krikštas yra tikėjimo sakramentas (Mk 16, 16). Tačiau tikėjimui reikia tikinčiųjų bendruomenės. Kiekvienas tikintysis gali tikėti tik drauge su Bažnyčia. Tikėjimas, kurio reikalaujama krikštui, dar nėra tobulas ir brandus, tai tik tikėjimo pradžia, ir jis turi būti ugdomas (1253). Po Krikšto mūsų tikėjimas turi augti. Taigi kiekvienais metais švesdama Velyknakčio liturgija, Bažnyčia kviečia mus atnaujinti Krikšto pažadus **(1254)**.

Krikšto apeigos atskleidžia sakramento prasmę ir malonę.

Dėmesingai juse dalyvaudami ir sekdami šių apeigų veiksmus ir žodžius, tikintieji susipažįsta su tais lobiais, kuriuos šis sakramentas ženklina ir įgyvendina kiekviename naujai pakrikštytame žmoguje (1234).

Kaip ir kiti sakramentai, Krikštas suteikia mums pašvenčiamąją malonę, kuri mus apvalo, nutyrina ir suteikia mums naują gyvenimą Šventojoje Dvasioje (1262). Krikštu atleidžiamos visos nuodėmės, taip pat ir gimtoji. Krikštu mes tampame „**nauju kūrinium**“, Dievo vaiku (1265). Krikšto malonė suteikia mums jėgų tęsti Jėzaus misiją ir tarnystę, būti pasaulio šviesa, augti gerume ir gyventi nuolankiai bei pasitikinčiai (1266). **Krikštas padaro mus Kristaus kūno nariais (1267).** Krikštas grindžia visų krikščionių, gyvų ir mirusių, bendruomenę ir bendravimą. Per Krikštą mes galime iš tiesų sakyti, kad esame broliai ir seserys Kristuje, pašaukti atnaujinti žemės veidą.

Dalijimasis savo tikėjimu

- Jei mane pakrikštijo kūdikystėje, ką dariau, kad tęščiau Krikštu prasidėjusį nuolatinį atsivertimą? Jei buvau pakrikštytas suaugęs, kas mane paskatino tai daryti?
- Ką prisimenu iš Krikšto apeigų, kuriose galbūt teko dalyvauti? Kurie simboliai paliko didžiausią įspūdį? Ką tie simboliai man reiškia?
- Kokiu būdu mūsų parapija priima naujai pakrikštytuosius? Jei mes to niekada nedarėme, kokiu konkrečiu būdu galėtume tai daryti?

Gyventi Gerąją Naująją

Remdamiesi grupės pasidalijimu numatykite, kaip atsiliepsite į tai veiksmu (bendruomeniškai ar asmeniškai). Tai svarbiausias dalykas, kurį turite nuspręsti.

Kai renkatės asmenišką veiksmą, nurodykite, ką darysite, ir tuo pasidalykite su grupe. Kai pasirenkate bendruomenišką veiksmą, numatykite, kas bus atsakingi už skirtingus tos veiklos aspektus.

Šie pasiūlymai yra antriniai:

- Perskaitykite Katekizmo paragrafus nuo 1235 iki 1245, kad sužinotumėte daugiau apie Krikšto apeigas ir simbolius.
- Šiais metais dalyvaukite Velyknakčio liturgijoje ir ypatingą dėmesį atkreipkite į Krikšto pažadų atnaujinimą, arba šią savaitę melskitės, mąstydami apie Krikšto pažadus.
- Paprašykite savo tėvų ar krikštatėvių, kad jie papasakotų apie jūsų Krikštą, arba pasidalinkite su savo vaiku ar krikštavaikiu, ką jums reiškė jo/jos Krikštas.
- Suburkite grupelę tėvų, kurių vaikai buvo neseniai pakrikštyti arba bus krikštijami, kad kartu pamąstytumėte ir pasidalintumėte apie šį sakramentą.

Aukštyn širdis

Melskitės Apaštalų tikėjimo išpažinimo maldą, stabtelkite po kiekvieno teiginio.

Žvilgsnis į priekį

- Pasirenkite kitam susitikimui maldingai perskaitydami ir nagrinėdami *6-ąją temą Suaugusiųjų įkrikščioninimo apeigos* bei Katekizmo paragrafus nuo 1212 iki 1284.

6-OJI TEMA
SUAUGUSIŲJŲ ĮKRIKŠČIONINIMO APEIGOS

Siūloma aplinka

Biblija, žvakė ir, jei įmanoma, Katalikų Bažnyčios Katekizmas
Rami, sutelkianti atmosfera

Aukštyn širdis

Giesmė

Tikėjimo malda. Melskitės pakaitomis

I choras (pusė)	Tikėjimas laiduoja mums tai, ko viliamės, įrodo tikrovę, kurios nematome.
II choras (pusė)	Per jį protėviai gavo gerą liudijimą.
I choras (pusė)	Tikėjimu suvokiame, kad pasauliai buvo sutverti Dievo žodžiu,
II choras (pusė)	būtent iš neregimybės atsirado regima.
I choras (pusė)	Tikėdamas Abraomas paklausė šaukimo keliauti į šalį, kurią turėjo paveldėti,
II choras (pusė)	ir išvyko, nežinodamas kur einas.
I choras (pusė)	Tikėdama ir pati Sara, nevaisinga ir nebe to amžiaus, gavo galią susilaukti palikuonies,
II choras (pusė)	nes pasitikėjo tu, kuris buvo davęs pažadą.
I choras (pusė)	Todėl iš vieno vyro, ir dar apmirusio, gimė palikuonys,

- II choras (pusė)   gausūs tartum dangaus žvaigždės
ir nesuskaitomi kaip jūros pakrantės smiltys.
- I choras (pusė)   Jie visi mirė tikėdami, dar negavę
pažadėtųjų dalykų, tik iš tolo juos
regėdami, sveikindami ir išpažindami,
jog jie žemėje svečiai ir ateiviai.
- II choras (pusė)   Taip kalbėdami, jie duoda suprasti,
jog ieško tėvynės.
- I choras (pusė)   Jeigu jie būtų minėję aną, iš kurios iškeliavo,
jie būtų turėję laiko sugrįžti atgal.
- II choras (pusė)   Bet dabar jie troško geresnės tėvynės,
tai yra dangiškosios.
- I choras (pusė)   Todėl Dievui negėda vadintis jų Dievu:
jis parengė jiems Miestą!

Žyd 11, 1-3.8.11-16

Pasidalijimas Geraja Naujiena

Pasidalykite, kaip sekėsi gyventi Geraja Naujiena po praėjusio susitikimo

Katekizmo nagrinėjimas

Žvelgdami į Krikšto sakramento ir iniciacijos į tikėjimą istoriją matome, kad **amžiams bėgant ir keičiantis aplinkybėms, šis įkrikščioninimas labai keitėsi. Pirmaisiais Bažnyčios amžiais jis buvo labai išplėstas, apėmė ilgą katechumenato laikotarpį ir parengiamąsias apeigas, kurios buvo liturginės katechumenų parengimo gairės ir baigdavosi įkrikščioninimo sakramentų šventimu (1230).**

Laikui bėgant, mes nutolome nuo šio įkrikščioninimo proceso, tačiau II Vatikano susirinkimas atkūrė ankstyvosios Bažnyčios apeigas (ritą). Dabar mūsų parapijose jau susiduriame su šiomis ankstyvosios Bažnyčios apeigomis. Katekizmas nenagrinėja apeigų, tačiau mums yra svarbu suprasti šį procesą, kad galėtume tinkamai įsijungti į bendruomeninį įkrikščioninimo veiksmą. Suaugusiųjų katechumenato etapų apeigas galima rasti *Suaugusiųjų įkrikščioninimo apeigyne (Rite of Christian Initiation of Adults [RCIA], 1972) (1232). Suaugusiųjų įkrikščioninimo eiga dabar pradedama jų katechumenatu, o vainikuojama iš karto trijų sakramentų - Krikšto, Sutvirtinimo ir Eucharistijos - šventimu (1233).*

Naujųjų katechumenų išpareigojimo Dievui ir Bažnyčiai šventimas įvairiomis liturginėmis apeigomis ir Velyknakčio liturgijoje labai įkvepia. Katechumenatas suteikia galimybę visiems mums kaip Bažnyčiai įsijungti į naujų narių priėmimo procesą rūpestingoje tikėjimo bendruomenėje. Esame kviečiami perduoti jiems mūsų tikėjimo lobius, kad jie giliau patirtų jo slėpinius. Katechumenatas, jo apeigos, leidžia gyvai patirti bendruomeninį Bažnyčios modelį. Katechumenato metu visa krikščionių bendruomenė deda pastangas evangelizuoti ir svetingai priimti. Šiuo laiku kiekvienas iš mūsų yra kviečiamas dalintis savo asmeniniu tikėjimu į Jėzų, atsisakyti nuodėmės, gyventi evangelinėmis vertybėmis, evangelizuoti, katechizuoti ir giliau išgyventi į Jėzaus Velykų slėpinį.

Šventasis Raštas: Žodžio apmąstymas Rom 6, 3-11

Klausimas pasidalijimui

Kaip patyriau naują gyvenimą, gautą per įkrikščioninimo sakramentus?

Tolesnis Katekizmo nagrinėjimas

Suaugusiųjų įkrikščioninimo apeigos yra vienas iš nuostabiausių padarinių, kuriuos lėmė II Vatikano susirinkimo liturginio atsinaujinimo

akcentavimas. *Suaugusiųjų įkrikščioninimo apeigos* ir pats įkrikščioninimo procesas turi ne tik aiškią liturginę struktūrą, bet taip pat ir didelę sielovadinę prasmę mums visiems. Šio dvasinio ir sakramentinio įvykio patirtyje veikia Dievas. Kad tinkamai įgyvendintume *Apeigas* turime formuoti tikėjimo bendruomenes, dalytis tikėjimu, evangelizuoti vieni kitus ir tuos, kurie yra pakviesti į mūsų tikėjimą.

Vienos mažos bendruomenės narys dalinasi savo patirtimi:

Viena moteris nedalyvavo Šv. Mišiose penkiolika metų. Nei ašaros, nei jokios kalbos negalėjo jos įtikinti dalyvauti Mišiose, tačiau ji sutiko prisijungti prie mažos bendruomenės. Šventoji Dvasia triumfuoja dar kartą!

Dalinimasis tikėjimu mažoje grupelėje tikrai veikia. Tai yra tai, ko ji niekuomet nebuvo patyrusi anksčiau. Šiandien jai nebereikia jokios „pagalbos“, kad eitų į Mišias. Ji priėmė Sutaikinimo sakramentą ir įmeta vokelį į aukų krepšelį! Mes negalime evangelizuoti kitų, jei patys nebuvo evangelizuoti (iš „*Go and Make Disciples*“).

Suaugusiųjų įkrikščioninimo apeigas sudaro keli tarpsniai. Viso proceso metu yra būtinas tikėjimą formuojantis mokymas. Pirmasis tarpsnis yra prieškatechumenatas. Šis laikotarpis skirtas pasveikinti, priimti, klausytis ir dalintis; tuo metu yra skelbiama Evangelijos žinia ir susidomėję žmonės ją priima į savo gyvenimą. Tai laikas susipažinti. Besidomintiems suteikiama galimybė pasitikrinti savo norą pradėti nuolatinio atsivertimo procesą, kuriame Jėzaus vertybės vis labiau tampa savomis.

Antrasis tarpsnis yra katechumenatas, kurio metu susidomėję asmenys, kurie dabar vadinami *katechumenais* - tai reiškia „tie, kurie kruopščiai kažką tiria“ - pradeda procesą, kurio metu turės apsispręsti. Tai formavimo laikotarpis. Katechumenai formaliai pareiškia savo norą priklausyti katalikų bendruomenei. Tai gana ilgas laikotarpis, kurio metu jiems yra suteikiamos žinios ir pagalba augti katalikiškame gyvenime. Per žodį, šlovinimą, liturgiją ir bendruomenę katechumenai vis labiau pažįsta atsiskleidžiantį Dievo buvimą jų gyvenime. Parapija švenčia Priėmimo apeigas, ženklindama katechumenato laikotarpio pradžią įkrikščioninimo procese.

Katechumenai „jau yra susieti su Bažnyčia, yra Kristaus namiškiai ir neretai jau gyvena tikėjimu, viltimi ir meile“ (*Ad gentes* 14 § 3). **„Motina Bažnyčia juos kaip savus jau apsupa meile ir rūpesčiu.“** (*Lumen gentium* 14 § 5) (1249).

Trečiasis tarpsnis yra nutyrimo ir apšvietimo laikotarpis. Šis etapas sutampa su Gavėnia, jo metu katechumenai gilina savo įsipareigojimą. Gavėnia yra tinkamas laikas rekolekcijoms ir apmąstymui, jos metu visi parapijiečiai yra kviečiami giliau išgyventi Jėzaus Velykų slėpinį. Pirmąjį Gavėnios sekmadienį tie, kurie apsisprendė tapti Bažnyčios nariais, savo globėjų yra pristatomi bendruomenei. Tai yra vadinama Vardų įrašymo arba išrinkimo apeigomis. Trečiąjį, ketvirtąjį ir penktąjį Gavėnios sekmadienį vykstantys tyrimai per maldą suaudžia Evangelijos temas, o bendruomenė meldžia, kad katechumenai nusigręžtų nuo nuodėmės ir visiškai atsiduotų Dievui.

Didysis šeštadienis yra paskutiniųjų pasiruošimų prieš įkrikščioninimo sakramentų šventimą laikas. Velykos yra katechumenato kulminacija. Velyknakčio liturgijoje katechumenai yra pakrikštijami, sutvirtinami ir dalyvauja Eucharistijoje. Jie yra oficialiai priimami į bendruomenę kaip pilnateisiai jos nariai. Mes švenčiame tai, ką Dievas padarė ir toliau vykdytų jų gyvenime; taip pat švenčiame dėkodami už bendruomenės, kurią mums Dievas davė, dovaną!

Paskutinis Suaugusiųjų įkrikščioninimo apeigų etapas yra mistagogija, t.y. „slėpinių mokymasis“. Šiuo laikotarpiu, nuo Velykų iki Sekminių, nauji nariai ir visi parapijiečiai atskleidžia tikėjimo slėpinius, kad geriau juos suvoktų. Tai yra laikas, kada bendruomenė ir nauji jos nariai auga Velykų slėpinių pažinimu, kad medituojant Evangeliją, dalyvaujant Eucharistijoje, darant meilės ir teisingumo darbus šis slėpinys taptų jų gyvenimo dalimi.

Kad nauji bendruomenės nariai galėtų augti ir gilinti savo tikėjimą, būtina, kad parapija sudarytų tinkamas sąlygas dalinimuisi tikėjimu. Daugelis parapijų buria mažas grupes, bendruomenes, kad jos ne vien tik remtų naujus narius, bet, kaip ir katechumenatas, taptų normaliu parapijos gyvenimo bruožu.

Įkrikščioninimo procesas atskleidžia nuolatinio besivystančio Bažnyčios gyvenimo modelį. Mes, kaip krikščionys, visi esame pašaukti evangelizuoti ir pasiekti kitus žmones su Gerąja naujiena. Esame pašaukti nuolatinei formacijai, dvasiniam augimui, atsivertimui ir susitaikinimui. Esame kviečiami augti kaip Kristaus mokiniai. Esame kviečiami misijai ir tarnystei.

Šiandien mūsų iššūkis yra kurti parapijose tokią aplinką, kur naujai atėjusieji yra svetingai priimami, kur žmonės gali dalintis savo tikėjimo patirtimi, kur parapijiečiai išdrįsta eiti ir nešti Gerąją naujieną pasauliui, kur jie gali susitelkti į mažas grupes, kad dalintųsi, melstųsi, mokytųsi, rūpintųsi ir imtųsi misijos, kur žmonės vadovautųsi Jėzaus vertybėmis kiekvienoje savo gyvenimo situacijoje. Įkrikščioninimo procesas pateikia tokį modelį.

Dalijimasis savo tikėjimu

- Kaip išgyvenu įkrikščioninimo procesą savo parapijoje? Kaip tai stiprina mano tikėjimą?
- Būti evangelizuotam reiškia, kad mes priimame Dievo žodį ir stengiamės juo remtis savo gyvenime. Būti evangelizuotam

reiškia, kad mes galime dalintis savo tikėjimo kelione su kitais ir pasikviesti kitus keliauti drauge. Kuriose savo gyvenimo srityse jaučiu didžiausią poreikį būti evangelizuojamam?

- Kaip galiu evangelizuoti kitus? Ko konkrečiai imsiuosi evangelizuojant pažįstamą žmogų?

Gyventi Gerąją Naujieną

Remdamiesi grupės pasidalijimu numatykite, kaip atsiliepsite į tai veiksmu (bendruomeniškai ar asmeniškai). Tai svarbiausias dalykas, kurį turite nuspręsti.

Kai renkatės asmenišką veiksmą, nurodykite, ką darysite, ir tuo pasidalykite su grupe. Kai pasirenkate bendruomenišką veiksmą, numatykite, kas bus atsakingi už skirtingus tos veiklos aspektus.

Šie pasiūlymai yra antriniai:

- Pasisiūlykite būti globėju žmogaus, kuris norėtų tapti kataliku.
- Pasidalinkite savo tikėjimo patirtimi su šeimos nariu, draugu ar bendradarbiu. Per visą savaitę prisiminkite jį/ją maldoje.
- Paprašykite, kad neseniai įkrikščioninimo sakramentus priėmęs žmogus pasidalintų su jumis savo tikėjimo kelione. Papasakokite jam ar jai savo tikėjimo istoriją. Susitikite prie kavos puodelio, po Mišių ar pan.
- Įsipareigokite tapti pastoviu mažos grupelės jūsų parapijoje nariu. Jei jūsų parapijoje nėra mažos grupelės, pasikalbėkite su klebonu apie galimybę tokią suburti.

Aukštyn širdis

Melskitės kartu

Gerasis Dieve, mes kreipiamės į Tave, nes mums reikia Tavo gailėstingumo ir gydymo. Meldžiamės už tuos, kurie ruošiasi Krikštui ir kitiems sakramentams. Meldžiame suteikti jiems stiprybės ir

ištikimybės, drąsos ir gilesnio tikėjimo, tęsiant kelionę. Atnaujinkite mus per mūsų Krikšto pažadus. To prašome per Kristų mūsų Viešpatį. Amen.

Galite pratęsti spontaniškais maldavimais dėkodami ir prašydami gydymo sau, o ypač tiems, kurie dalyvauja katechumenate.

Žvilgsnis į priekį

- Pasirenkite kitam susitikimui maldingai perskaitydami ir nagrinėdami 7ają temą **Sutvirtinimas** bei Katekizmo paragrafus nuo 1285 iki 1321.

7-OJI TEMA SUTVIRTINIMAS

Siūloma aplinka

Biblija, žvakė ir, jei įmanoma, Katalikų Bažnyčios Katekizmas.
Rami, sutelkianti atmosfera

Aukštyn širdis

Giesmė

Melskitės kartu

Ateik, Šventoji Dvasia, pripildyk mūsų širdis savo šventomis dovanomis.

Malda

Melskitės pakaitomis

I choras (pusė)   Tegu mūsų silpnumas šiandien būna perkeistas
Tavo stiprybės, kad galėtume daryti tai,
kas yra gera ir teisinga.

II choras (pusė)   Tegu mūsų meilė būna tokia,
kad nieko neįžeistume ir neišskaudintume,
tegu ji būna tokia dosni, kad atleistume
visą blogį, kurį teko patirti.

Visi   Ateik, Šventoji Dvasia, pripildyk
mūsų širdis savo šventomis dovanomis.

I choras (pusė)   Šventoji Dvasia, būki šalia
visuose mūsų gyvenimo išbandymuose;
apšvieski mus, kai esame nežinioje;
sustiprink, kai esame silpni;

patarki abejonėse; padėki visuose reikaluose;
ginki pagundose ir guosk negandose.

II choras (pusė) Padėki mums gyventi šventai
ir augti gerume ir malonėje.
Maloningai išgirsk mus, Šventoji Dvasia,
ir išliek savo šviesą į mūsų kūnus,
širdis, protus ir sielas.

Visi Ateik, Šventoji Dvasia,
pripildyk mūsų širdis
savo šventomis dovanomis. Amen

Pasidalijimas Gerąja Naujiena

Pasidalykite, kaip sekėsi gyventi Gerąja Naujiena po praėjusio susitikimo

Katekizmo nagrinėjimas

Sutvirtinimas kaip Krikštas ir Eucharistija yra įkrikščioninimo sakramentas. Sutvirtinimas patvirtina tai, ką jau esame gavę Krikštu. **Sutvirtinimas padidina ir pagilina Krikšto malonę...** kurios dėka mumyse giliau išsisknija dieviškoji įvaikystė... kuri tvirčiau suvienija su Kristumi; padaugina mumyse Šventosios Dvasios dovanų; tobuliau sujungia mus su Bažnyčia (LG 11); ir suteikia mums ypatingos Šventosios Dvasios jėgas, kad [...] skleistume ir gintume tikėjimą (1303). Sutvirtinimu švenčiame tai, kad Dievas mus myli ir yra mumyse. Ne tiek mes patvirtiname savo įsipareigojimą Dievui, kiek Dievas atnaujiną savo dieviško artumo su mumis pažadą tiek gyvenime, tiek mirtyje. Dievas iš naujo pažada visuomet būti su mumis ir šį pažadą išpildo gyvu Šventosios Dvasios buvimu mumyse per Sutvirtinimo sakramentą.

Senjo Testamento pranašai skelbė, kad Šventoji Dvasia ilsėsis ant Mesijo. Jėzus **buvo pradėtas iš Šventosios Dvasios**, ši Dvasia Jėzų vedė ir apšvietė kiekvienu Jo kelionės momentu (1286). Mesijas, Jėzus, atėjo, ir Jo Krikšto metu Šventoji Dvasia nusileido ant Jo. Tuomet Jėzus pažadėjo Šventąją Dvasią savo mokiniams ir visiems, kurie įtikės. Per Sekmines mokiniai buvo pripildyti Šventosios Dvasios ir ėmė skelbti „didžius Dievo darbus“ (Apd 2, 11) (1287). Taip pat ir mums yra pažadėta toji Dvasia.

Šventasis Raštas: Žodžio apmąstymas Jono 16, 4-16

Klausimas pasidalijimui

Kokiu būdu patiriu Šventosios Dvasios veikimą savo gyvenime?

Tolesnis Katekizmo nagrinėjimas

Ankstyvojoje Bažnyčioje Sutvirtinimas buvo teikiamas Krikšto metu. Tačiau dėl didėjančio kūdikių Krikštų ir kaimo parapijų skaičiaus, taip pat dėl vis didesnių kliūčių vyskupui dalyvauti kiekviename Krikšte, tapo racionaliau šiuos du įkrikščioninimo sakramentus švęsti atskirai. Ši praktika išsivystė Vakarų Bažnyčioje tam, kad vyskupas galėtų dalyvauti teikiant Sutvirtinimą. **Rytai išlaikė šių sakramentų vienybę, ir Sutvirtinimą ten teikia krikštijantis kunigas (1290).**

Vakarų tradicija, atidedanti Sutvirtinimo šventimą iki proto amžiaus, turi dar ir kitą privalumą. Tai suteikia galimybę asmenims, kurie buvo pakrikštyti kūdikystėje, viešai ir asmeniškai atnaujinti Krikšto pažadus, anksčiau už juos išpažintus jų tėvų ir krikštatėvių.

Jaunas žmogus gali laisvai išreikšti savo troškimą sekti Jėzų, išgyventi Jėzaus pašaukimą ir misiją savo gyvenimu Bažnyčios bendruomenėje. Asmuo gali tarti: „Aš atpažįstu Dievo veikimą mano gyvenime, padedantį įveikti mano nuodėmingumą ir šaukiantį tapti mylinčios tikėjimo bendruomenės dalimi. Noriu Jam atsiliiepti „taip““.

Kaip ir Krikšto, taip ir Sutvirtinimo apeigose naudojami labai reikšmingi simboliai - patepimas aliejumi ir palaiminimas juo, rankų uždėjimas, maldos ir veiksmai. Sutvirtinimo metu krikščionis yra patepamas aliejumi, kurio prasmė yra labai gili. **Aliejus yra [misijos] gausumo ir džiaugsmo ženklas (Ist 11, 14; Ps 23, 5; 104, 15). Jis nuvalo.. ir kūną daro miklą...;** jis yra gydymo ženklas; jis suramina, suteikia jėgų ir sveikatos (1293-1294). Patepimu krikščionis yra paženklinamas antspaudu. **Tas Šventosios Dvasios antspaudas ženklina visišką priklausymą Kristui, amžiną Jam tarnavimą, bet drauge ir dieviškosios globos pažadą didžiajame paskutiniųjų laikų išmėginime (Apr 7, 2-3; 9, 4; Ez 9, 4-6) (1296).** Šis aliejus nėra įprastas aliejus, bet šventasis krizmos aliejus. Krizmą vyskupas konsekruoja, t.y. pašventina, krizmos Mišiose Didžiąją Savaitę ir ją naudoja visoje vyskupijoje (1297).

Kai Sutvirtinimas teikiamas atskirai nuo Krikšto... sakramento liturgija prasideda Krikšto pažadų atnaujinimu ir sutvirtinamųjų tikėjimo išpažinimu. Taigi aiškiai matyti, kad Sutvirtinimas yra Krikšto tęsinys (SC 71). Kai krikštijamas suaugęs žmogus, jis tuoj pat yra sutvirtinamas ir dalyvauja Eucharistijoje (CIC, can. 866) (1298). Kaip sako Paulius VI apaštalinėje konstitucijoje *Divinae consortium naturae* 663, „Sutvirtinimo sakramentas teikiamas patepant šventąja krizma kaktą, uždedant ranką ir tariant žodžius: ‘*Accipe signaculum doni Spiritus Sancti*’ (‘Priimk Šventosios Dvasios dovanos ženklą’)“. Apeigos baigiamos ramybės palinkėjimu (1300).

Vyskupas yra ordinarinis Sutvirtinimo teikėjas (1313). Vyskupai ženklina tiek vietinę, tiek vyskupijos Bažnyčią ir pabrėžia, kad mus jungia platesnė bendrystė Bažnyčioje su visa Dievo Tauta. Mes esame sujungti ne vien su savo šeimų nariais ar kaimynais, kitais parapijiečiais, bet taip pat su įvairiausių kultūrų krikščionimis. Sutvirtinimo metu mums primenama, kad esame siūsti misijai į visą pasaulį. Mes esame pašaukti atnaujinti Žemės veidą. Mes esame įgalinti perkeisti mūsų žemę, nešti meilę ir taiką į visas pasaulio šalis, ypač ten, kur meilės labiausiai trūksta.

Sutvirtinimu visi mes, kaip Dievo Tauta, esame įgalinami praktikuoti savo tikėjimą įprastinėmis ir ekstremaliomis gyvenimo aplinkybėmis. Ar būtume darbe, ar savo namuose, ar socialinių, politinių įvykių arenoje, mes galime įgyvendinti savo tikėjimo vertybes. Bažnyčia pašaukė mus Katalikų Akcijai 1930-aisiais; 1960-aisiais II Vatikano susirinkimo tėvai kalbėjo apie išgyvenimo svarbą savo tikėjimo „turgvietėje“. Sutvirtinimas įgalina mus visose gyvenimo srityse vadovautis ir veikti pagal Evangelijos vertybes.

Kuomet mums suteikiamas Sutvirtinimas, ant mūsų nužengia Šventoji Dvasia. Sutvirtinimu mes tampame jautresni tam, kad Dievas yra su mumis ir mumyse. Atpažįstame, kad esame labiau sujungti su Jėzumi ir Jo misija. Mes atpažįstame Šventosios Dvasios dovanas, kurios buvo mums suteiktos. Mes suvokiame, kad mums yra duota jėgų ir galios nešti Gerąją Jėzaus Naujieną pasauliui. Kaip mokiniai per Sekmines, mes įgalinami eiti pirmyn, mylėti ir tarnauti Dievui bei artimui.

Mums nebereikia gėdytis ar bijoti: ne, mes esame pripildyti Dievo galybės **(1303)**.

Sekminės nėra vien tik kažkada Bažnyčios istorijoje pažymėtas įvykis; jos vyksta vis iš naujo. Priimti Sutvirtinimo sakramentą reiškia priimti Šventosios Dvasios dovanas. Tačiau kaip ir Krikštas šis sakramentas nėra „magija“. Dievas duoda mums malonę, Dievas suteikia mums Šventąją Dvasią. Tačiau nuo mūsų priklauso, kiek atsiliesime Dievui kasdienėmis pratybomis ir pasišventimu.

Dalijimasis savo tikėjimu

- Po to, kai apmąstėme Sutvirtinimą, ką šis sakramentas reiškia man?
- Kokias Šventosios Dvasios dovanas pastebiu savo gyvenime?
- Įsivaizduokite Sekminių dieną. Kaip turėjo jaustis aukštutiniame kambaryje susirinkę Mergelė Marija ir mokiniai? Kaip galiu atsilipti į Šventosios Dvasios išsiliejimą mano gyvenime?

Gyventi Gerąja Naujiena

Remdamiesi grupės pasidalijimu numatykite, kaip atsiliepsite į tai veiksmu (bendruomeniškai ar asmeniškai). Tai svarbiausias dalykas, kurį turite nuspręsti.

Kai renkatės asmenišką veiksmą, nurodykite, ką darysite, ir tuo pasidalykite su grupe. Kai pasirenkate bendruomenišką veiksmą, numatykite, kas bus atsakingi už skirtingus tos veiklos aspektus.

Šie pasiūlymai yra antriniai:

- Pasisiūlykite talkinti ruošiantis Sutvirtinimo sakramentui jūsų parapijoje.
- Apmąstykite įvairias visuomeninio gyvenimo sritis, kurios ypač reikalingos gydymo, meilės ir ramybės. Pasisiūlykite kokiu nors būdu padėti konkrečioje srityje - malda, auka ar savanoriška tarnyste.
- Įsijunkite į savanorišką veiklą, kuri nukreipta į socialinės neteisybės sprendimą. Pasidomėkite jūsų mieste veikiančiomis socialinėmis iniciatyvomis, pasisiūlykite vienoje ar kitoje talkinti.

Aukštyn širdis

Melskitės dėkodami už visas Šventosios Dvasios dovanas, kurias esate gavę.

Melskitės kartu

Dieve Tėve, užbaiki darbą, kurį pradėjai, ir išlaikyki Šventosios Dvasios dovanas savo žmonių širdyse. Tegu jie būna pasiruošę gyventi Evangelija ir atsilipti į Jos įkvėpimus. Tegu jie niekuomet nesigėdija skelbti pasauliui Kristaus nukryžiuoto, amžinai gyvo ir karaliaujančio per amžius. Amen

Iš Sutvirtinimo apeigyno

Žvilgsnis į priekį

- Pasirenkite kitam susitikimui maldingai perskaitydami ir nagrinėdami 8-ąją temą **Eucharistija: įkrikščioninimo sakramentas** bei Katekizmo paragrafus nuo 1322 iki 1419.

8-OJI TEMA

EUCCHARISTIJA, ĮKRIKŠČIONINIMO SAKRAMENTAS

Siūloma aplinka

Biblija, žvakė ir, jei įmanoma, Katalikų Bažnyčios Katekizmas.
Rami, sutelkianti atmosfera

Aukštyn širdis

Giesmė

Melskitės kartu

Pasidalijimas Gerąja Naujiena

Pasidalykite, kaip sekėsi gyventi Gerąją Naujieną po praėjusio susitikimo

Katekizmo nagrinėjimas

Kuomet suaugęs žmogus nori tapti visateisiu Katalikų Bažnyčios nariu, jis įkrikščioninimo sakramentus priima tokia tvarka: Krikštas, Sutvirtinimas, Eucharistija. **Šventoji Eucharistija užbaigia įvedimą į krikščionybę (1322)**. Šiuo metu dažna pastoracinė praktika yra tokia, kai Eucharistiją vaikai priima prieš Sutvirtinimą. Pakrikštyti tikintieji yra kviečiami kartu su visa katalikų bendruomene priimti Kristaus Kūną ir Kraują.

Krikščionys žino pasakojimą, kuomet savo mirties išvakarėse, Paskutinės vakarienės metu, Jėzus ėmė duoną ir vyną ir palaiminęs juos davė valgyti sėdintiems prie stalo. Ir davė jiems priesaką tai daryti Jo atminimui. Kiekvieną kartą tai darydami švenčiame Kristaus mirties atminimą kaip vienybės, padėkos ir meilės ryšio ženklą **(1323)**. Mes švenčiame tą tiesą, kad Kristus yra Gyvoji Duona; jis pažadėjo amžinąjį gyvenimą tiems, kurie valgo Jo Kūną ir geria Jo Kraują. Kuomet priimame Eucharistiją, mes pripažįstame, kad tik per Jėzų

mes gauname maisto ir stiprybės įvykdyti mūsų misiją čia ir pasiekti amžinąjį gyvenimą.

Eucharistijos malonė iš tiesų pasotina ir perkeičia mūsų gyvenimus. Per Eucharistiją yra sustiprinama mūsų vienybė su Kristumi. Eucharistija nuvalo mus nuo **praeities nuodėmių**, saugo **mus nuo naujų nuodėmių**, padidina mūsų meilę ir giliau suvienija su Kristaus Kūnu - Bažnyčia (žr. 1393-1396).

Šventasis Raštas: Žodžio apmąstymas Jono 6, 48-58

Klausimas pasidalijimui

Kaip Eucharistija maitina mane misijai, Kristaus sekimui kasdieniniame gyvenime?

Tolesnis Katekizmo nagrinėjimas

Eucharistija... tai dėkojimas Dievui (1328). Eucharistiją mes vadiname skirtingais vardais. Eucharistiją vadiname *Viešpaties vakariene, duonos laužymu, Eucharistiniu susirinkimu, Kristaus Kančios ir Priskėlimo atminimu, Šventąja auka, Šventa dieviška liturgija, Šventosiomis paslaptimis, Švenčiausiuoju Sakramentu, Šventąja Komunija, angelų duona, duona iš dangaus, nemirtingumo vaistais, viatiku, Šventosiomis Mišiomis (1328-1332).* Kiekvienas šių vardų atskleidžia tam tikrą Eucharistijos prasmę ar funkciją.

Eucharistinėje aukoje centrinė vieta tenka duonai ir vynui, kurie, tariant Kristaus žodžius ir šaukiantis Šventosios Dvasios, tampa Kristaus kūnu ir krauju (1333)... Senojoje Sendoroje duona ir vynas drauge su kitais pirmaisiais žemės vaisiais būdavo aukojami kaip dėkingumo ženklas Kūrėjui (1334). Mūsų išganymo istorijoje duonai ir vynui tenka ypatinga prasmė. Išėjimo iš Egipto metu nerauginta duona palaikė izraelitų jėgas kelionėje ir buvo

naudojama švenčiant *Paschą*. Nerauginta duona padėjo izraelitams visada prisiminti Dievo ištikimybę ir meilę dykumoje.

Be to, vyno taurė, kuri naudojama švenčiant žydų *Paschą*, simbolizuoja laukimą to, kuris turėjo ateiti išgelbėti Izraelį. Jėzus pasirinko šiuos simbolius, kad išpildytų savo pažadą nuolat pasilikti su mumis ir suteikti jėgų mūsų kelionėje (1334). Jėzus šventė Paskutinę vakarienę *Paschos* metu, laukdamas savojo perėjimo pas Dievą per mirtį ir Prisikėlimą (1340). Kiekvieną kartą švęsdami Šv. Mišias mes atsiliepiame į Jėzaus prašymą: „darykite tai mano atminimui“ (1341-1344).

Šventųjų Mišių šventime išskiriamos dvi **vieningos visumos svarbios dalys**. Pirmoji dalis yra **susirinkimas** arba **Žodžio liturgija su skaitiniais, homilija ir visuotinė malda**. Žodžio liturgijos metu mes klausomės Šventojo Rašto, pasakojimų apie tuos, kurie gyveno prieš mus ir pasakojimų apie Jėzaus gyvenimą. Antroji dalis yra Eucharistinė liturgija su duonos ir vyno atnašavimu, jų konsekracija ir komunija. **Apeigų šerdis ir kulminacija yra Eucharistijos malda**. Šios dvi Mišių dalys, Žodžio liturgija ir Eucharistinė liturgija sudaro „vieną kulto aktą“ (*Sacrosantum concilium* 56) (1346-1355).

Žodis *Eucharistija*, kuris yra kilęs iš graikų kalbos žodžio *eucharistia*, reiškia dėkojimą Dievui, kuris mus sukūrė ir nepaliauja laiminti. Kiekvieną kartą susirinkę švęsti Eucharistijos mes sakome: „Dėkojame Tau, Dieve, už Tavo mylintį veikimą mūsų gyvenime“. Švęsdami ir priimdami Eucharistiją mes **dėkojame Tėvui ir Jį pašloviname**; mes išpažįstame, kad tai yra **Kristaus ir Jo Kūno aukos atminimas**; ir patiriame realų **Kristaus buvimą čia ir dabar Jo žodžių ir Jo Dvasios galia** (1358).

Švęsdami Eucharistiją švenčiame Kristaus Paschą ne vien kaip praeities įvykį, bet kaip įvykį, kuris yra tikras ir esantis šiandien (1363). Eucharistija yra auka. Ji primena mums Kristaus auką ir ją sudabartina. Žodis *sacrifice* (lot. k. *vert. past.*) reiškia „padaryti

šventą, pašventinti“. Kai valgome Kristaus Kūną, mes susivienijame su šia auka. Mes atiduodame save kaip Kristus, kad mūsų pasaulis taptų šventa vieta. Eucharistija suteikia mums jėgų atsikratyti savanaudiškumo ir dalyvauti perkeičiant žemę **(1365-1369)**.

Eucharistijos esmė ir šerdis yra realus Kristaus buvimas tarp mūsų. Eucharistijos malda yra aukščiausias eucharistijos liturgijos taškas, nes **Kristus tampa esantis šiame sakramente, *pakeitus duoną ir vyną į Kristaus kūną ir kraują (1375)***. Tridento susirinkimas mokė, kad **Kristaus eucharistinis buvimas prasideda konsekravimo momentu ir trunka tiek laiko, kiek išlieka eucharistiniai pavidalai (1376-1377)**.

Per daugelį amžių Bažnyčia vis labiau suvokė tylios Kristaus buvimo Eucharistijoje adoracijos prasmę ir svarbą **(1379)**. Bažnyčia saugo Švenčiausiąjį Sakramentą su didžiausiu rūpesčiu: taip, kad tiesa apie tikrą Kristaus buvimą būtų aiški visiems tikintiesiems **(1378-1379)**.

Būdami krikščionys tikime, kad Kristus yra tarp mūsų daugeliu būdų, pavyzdžiui Šventojo Rašto Žodyje: „kur du ar trys susirinkę Jo vardu“ (Mt 8, 20), taip pat neturtinguose, sergančiuose, kaliniuose (Mt 25, 31-46). Jis veikia visuose sakramentuose ir per sakramentų teikėjus - kunigus. Taip pat tikime, kad Eucharistijoje prisikėlusio Jėzaus kūnas yra ypatingu ir unikaliu būdu **(1373-1374)**. Eucharistijoje mes švenčiame sakramentinį Jėzaus buvimą dėl kiekvieno iš mūsų asmeniškai, o taip pat ir dėl visos bendruomenės. Jo buvimas yra nepelnyta dovana mums, kurios nesame kaip nors užsitarnavę. Eucharistija yra vadinama „Dangaus duona“ - Dievo meilė nužengė pas mus, kad mes ištvirtume tikėjimo kelionėje.

Kai priimame Jėzaus kūną ir kraują, tampame viena su Kristumi. Mes dalinamės Kristaus gyvenimu. Mes susijungiame su kitais ir per Eucharistiją tampame Bažnyčia - Jėzaus buvimu pasaulyje. Eucharistija įpareigoja mus vargšams. Kiekvienąkart priimdami Komuniją mes patiriame iššūkį tikėti, kad Jėzus yra visiškai su mumis. Mes tuo tikime,

tačiau ar kartais netampame vien savimi patenkintais? Ar tikrai dalyvaujame liturgijoje? Ar tikime, kad vyksta stebuklas, o gal esame tiek užsiėmę savo gyvenimiškais reikalais, kad pamirštame stebuklą? Kai priimdami Komuniją tariame „Amen“, ar tikrai sakome: „Taip, Viešpatie, tikiu, kad čia esi Tu. Tikiu, kad Tu tikrai esi ir gali mane perkeisti. Tikiu, kad maitini mane, jog galėčiau vykdyti Tavo misiją pasaulyje ir tapčiau duona kitiems“? Dievo dovana visada paruošta mums; iššūkis mums yra visiškai sąmoningai atsiliepti „Amen“.

Dalijimasis savo tikėjimu

- Ką kasdieniame gyvenime man simbolizuoja duona ir vynas?
- Kaip patyriau vienybę su Dievu Eucharistijoje?
- Ką sakau, kai priimdamas Komuniją tariau „Amen“?
- Kaip norėčiau, kad Eucharistija maitintų mano krikščionišką gyvenimą? Kada man sunkiausia būti „duona“ kitiems?

Gyventi Gerąja Naujiena

Remdamiesi grupės pasidalijimu numatykite, kaip atsiliepsite į tai veiksmu (bendruomeniškai ar asmeniškai). Tai svarbiausias dalykas, kurį turite nuspręsti.

Kai renkatės asmenišką veiksmą, nurodykite, ką darysite, ir tuo pasidalykite su grupe. Kai pasirenkate bendruomenišką veiksmą, numatykite, kas bus atsakingi už skirtingus tos veiklos aspektus.

Šie pasiūlymai yra antriniai:

- Kai priimate Komuniją, sąmoningai suvokite, kokia tai didelė Dievo dovana.
- Šią savaitę skirkite laiko tyliai garbinimo, šlovinimo ir padėkos maldai priešais Švenčiausiąjį Sakramentą.
- Padėkite pamaitinti alkanus vargšų valgykloje. Savanoriaudami užkalbinkite tuos žmones, kad geriau pažintumėte vargšus.

Aukštyn širdis

Ta pati giesmė, kuria pradėjote susitikimą

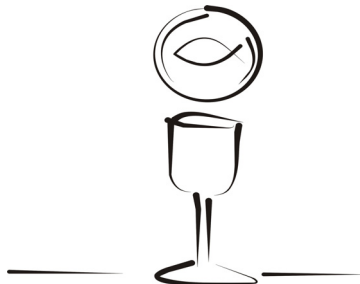
Melskitės kartu

Kristaus Siela, pašvėšk mane!
Kristaus Kūne, išgelbėk mane!
Kristaus Kraujau, pagirdyk mane!
Vandenie iš Kristaus šono, nuplauk mane!
Kristaus kančia, pastiprink mane!
O gerasis Jėzau, išklausk mane!
Savo žaizdose paslėpk mane!
Neleisk man nuo Taveš atsiskirti!
Nuo piktojo priešo apgink mane!
Mirties valandą pasišauk mane
ir liepk man ateiti pas Tave,
kad su šventaisiais garbinčiau Tave
per amžių amžius. Amen.

Šv. Ignacas Lojola *Anima Christi*

Žvilgsnis į priekį

- Pasirenkite kitam susitikimui, maldingai perskaitydami ir nagrinėdami 9-ąją temą **Atgaila ir Sutaikinimas, gydymo sakramentas** bei Katekizmo paragrafus nuo 1420 iki 1498.

9-OJI TEMA

ATGAILA IR SUTAIGINIMAS, GYDYMO SAKRAMENTAS

Siūloma aplinka

Biblija, žvakė ir, jei įmanoma, Katalikų Bažnyčios Katekizmas.
Rami, sutelkianti atmosfera

Aukštyn širdis

Giesmė

Melskitės kartu

Viešpatie Dieve, tu viską žinai.

Tu žinai ir mūsų nuoširdų norą

uoliau tarnauti tau ir visiems žmonėms.

Dabar pažvelk į mus ir išklausk mūsų maldas.

Atliepas (visi) Tave meldžiame,
išklausk mus, Viešpatie!

Skaitovas: Duok mums tikro
atsivertimo malonę. - *Atliepas*

Skaitovas: Pažadink mumyse atgailos dvasią
ir sustiprink mūsų ketinimus. - *Atliepas*

Skaitovas: Atleisk mums nuodėmes ir
dovanok klaidas. - *Atliepas*

Skaitovas: Pripildyk mūsų širdis pasitikėjimo
ir didžiadvasiškumo. - *Atliepas*

Skaitovas: Padaryk, kad būtume ištikimi
tavo Sūnaus mokiniai ir gyvi
jo Bažnyčios nariai. - *Atliepas*

Vadovas   Dieve, tu nenori nusidėjėlio mirties,
bet lauki, kad jis atsiverstų ir gyventų.
Maloningai priimk mus, išpažįstančius
savo nuodėmes, ir pradžiugink savo
didžiu gailestingumu.

Visi: Amen

Pasidalijimas Gerąja Naujiena

Pasidalykite, kaip sekėsi gyventi Gerąją Naujieną po praėjusio susitikimo

Katekizmo nagrinėjimas

Mes gyvename pasaulyje, kuris dažnai yra sužeistas ir sulaužytas nuodėmės. Mes nusidedame asmeniškai ir bendruomeniškai. Argi mūsų pačių širdys nėra sužeistos susitelkimo į save, keršto troškimo ir veidmainiško teisuoliškumo? Ar tai negalioja taip pat ir mūsų artimiausiai aplinkai, bendruomenei, valstybei, pasauliui?

Ir štai nuostabus stebuklas: Dievas ryžtasi gydyti mūsų nuodėmes. Jis siūlo mums gyvenimą, pilną meilės ir atleidimo.

Palyginime apie sūnų palaidūną Jėzus pasakoja mums įspūdingą istoriją apie Dievo atlaidumą ir gailestingumą. Pasiklausykime Jėzaus paaiškinimo, kokia besąlyginė yra Dievo meilė ir gailestingumas kiekvienam iš mūsų.

Šventasis Raštas: Žodžio apmąstymas Luko 15, 11-24

Klausimas pasidalijimui

Kada ir kaip savo gyvenime patyriau besąlyginę Dievo meilę ir atleidimą man, taip kaip Sūnaus palaidūno palyginime?

Tolesnis Katekizmo nagrinėjimas

Atgailos ir Sutaikinimo sakramentas yra daugiasluoksnis, todėl yra vadinamas skirtingais vardais. **Jis vadinamas *atsivertimo sakramentu*, nes sakramentiniu būdu įvykdo Jėzaus raginimą kiekvienam iš mūsų. Jis vadinamas *atgailos sakramentu*, nes nusidėjusiam krikščioniui nurodo asmeninį ir bažnytinį kelią atsiversti, gailėtis ir atsilyginti. Jis vadinamas *išpažinties sakramentu*, nes esminis jo elementas yra prisipažinimas - nuodėmių išpažinimas kunigui.**

Jis vadinamas *atleidimo sakramentu*, nes per jį gauname atleidimą ir išrišimą. **Jis vadinamas ir *sutaikinimo sakramentu***, nes per šį sakramentą mes esame sutaikomi su Dievu ir su Bažnyčia, Dievo tauta (1423-1424). Šie pavadinimai padeda atskleisti skirtingus sakramento aspektus.

Jėzus ragina atsiversti, vidujai atsiversti (1427). Šios pastangos atsiversti yra ne vien žmogaus darbas. Tai malone patrauktos ir palytėtos „sugrudusios dvasios“ atsakas Dievo, kuris mus pirmasis pamilo, gailėtingajai meilei (1428).

Atsivertimo procesą pradėjome Krikštu ir esame kviečiami šią kelionę tęsti savo kasdieniame gyvenime. Nesame tobuli. Iš tiesų, mes nusidedame dėl savo žmogiško silpnumo. Mums reikia atgailos. Mums būtina keistis. Mes privalome atpažinti, kada neatsiduodame Dievui visiškai. Kvietimas į atsivertimą ir atgailą yra Dievo dovana. Dievas mums labai dažnai primena: „Grįžk atgal. Aš esu čia. Myliu tave. Noriu būti su tavimi“ (žr. pranašo Ozėjo knyga).

Kaip pranašų, taip ir Jėzaus raginimas atsiversti ir atgailauti pirmausia turi mintyje ne išorinius veiksmus, „ašutinę ir pelenus“, pasninkus ir apsimarinimus, bet *širdies atsivertimą, vidinę atgailą* (1430). Šis vidinis atsivertimas arba atgaila yra radikali viso gyvenimo permaina, sugrįžimas, atsivertimas į Dievą iš visos širdies, nuodėmės atsižadėjimas, nusigręžimas

nuo blogio... Tuo pat metu vidinė atgaila yra troškimas ir pasiryžimas pakeisti gyvenimą, viliantis Dievo gailestingumo... (1431).

Tačiau mes negalime atsiversti vien savo pastangomis. Dievas yra tas, kuris duoda mums **naują širdį**. Atsivertimas yra Dievo, kuris nuolat **suteikia mums jėgų viską pradėti iš naujo**, darbas. Atsivertimas yra Šventosios Dvasios, kuri apšviečia mus, kad pažintume savo nuodėmes ir suteikia **malonę atgailauti ir atsiversti**, darbas **(1432-1433)**. Esame kviečiami atsiliiepti Dievui tvirtu ir nuolatiniu pasiryžimu atmesti nuodėmę ir tikėti Evangelija.

Atgaila mūsų krikščioniškame gyvenime gali įgauti skirtingas formas. Šventasis Raštas mini tris atsivertimo būdus: ***pasninką, maldą ir išmaldą*** (1434). Atsivertimas mūsų gyvenime gali įvykti per susitaikymo gestus: rūpinimąsi vargšais, teisingumo vykdymą, kitiems padarytos žalos atitaisymą, sąžinės tyrimą, dvasinį palydėjimą, kančios priėmimą, persekiojimų pakėlimą, Šventojo Rašto skaitymą, meldžiantis Valandų liturgiją ir Tėve mūsų. **Pats tikriausias atgailos ir atsivertimo kelias yra kasdien nešti savo kryžių ir sekti Jėzumi (1435-1437)**. Eucharistija taip pat mus stiprina atsivertimo kelionėje. **Kasdienio atsivertimo ir atgailos šaltinis bei penas yra Eucharistija, nes joje sudabartinama mus su Dievu sutaikinusio Kristaus auka (1436)**.

Atgailos ir Sutaikinimo sakramentas yra unikali galimybė būti sutaikintam su Dievu, Dievo tauta ir Bažnyčia. **Nuodėmė pirmiausia yra Dievo įžeidimas, bendravimo su Juo nutraukimas. Kartu ji pažeidžia bendrystę su Bažnyčia (1440)**. Kuomet priimame Atgailos ir Sutaikinimo sakramentą, mes ne tik gauname Dievo atleidimą, bet taip pat esame sutaikomi vienas su kitu. Kiekviena nuodėmė turi socialinį lygmenį. Tai nėra vien tik nuodėmė prieš Dievą, bet taip pat prieš visus mūsų brolius ir seseris. ***Susitaikinimas su Bažnyčia yra neatskiriamas nuo susitaikinimo su Dievu (1445)***.

Tik Dievas gali atleisti nuodėmes (1441, taip pat žr. Mk 2, 7). Jėzus, Dievo Sūnus, nuodėmes atleido dieviška galia. Jėzus paliko Bažnyčią būti atleidimo ir sutaikinimo ženklu. **Savo viešojo gyvenimo metu Jėzus ne tik atleido nuodėmes,** bet taip pat atskleidė šio atleidimo pasekmes: mes esame sugražinami į Dievo tautos bendruomenę; mes vėl priimami prie bendro stalo; mes gauname besąlyginę Dievo meilę ir atleidimą. **(1443).** Šį sakramentą mes galime matyti kaip nuostabią galimybę patirti besąlyginę Dievo meilę mums, o ne žvelgti į jį su baime ir neramybe.

Nuo to laiko, kai Jėzus įsteigė Atgailos ir Sutaikinimo sakramentą, Bažnyčioje labai kito būdai, kaip jis buvo švenčiamas. (*Garsiai perskaitykite 1447 Katekizmo paragrafą*) Per visus amžius išliko du nekintami elementai: pirmiausiai, žmogaus, kuris Šventosios Dvasios galia atsiverčia, atgailauja, atlieka išpažintį ir trokšta atsilyginti, veiksmas, ir antra, **Dievo veikimas tarpininkaujant Bažnyčiai (1448).** Atgaila iš asmens reikalauja gailėsčio, išpažinties ir ryžto atsilyginti, o iš Bažnyčios išrišimo ir priėmimo.

Kaip kiekvienas sakramentas, taip ir Atgaila yra liturginis veiksmas. Jo įprastiniai elementai yra tokie: kunigo pasveikinimas ir palaiminimas, Dievo žodžio skaitymas sąžinei apšviesti ir gailėsčiui sužadinti, raginimas gailėtis; išpažintis, kurioje kunigui asmeniškai išpažįstamos nuodėmės; atgailos paskyrimas ir priėmimas; kunigo teikiamas išrišimas; padėkos malda ir palydintis kunigo palaiminimas (1480).

Per šį sakramentą mes atskleidžiame save. Negalime keistis, nesuvokę savo nuodėmių. Turime nuoširdžiai peržvelgti savo gyvenimą. Tuomet mes balsiai pasakome kunigui rimtus nusižengimus. Mes atskleidžiame savo „paslaptis“, visa tai, kuo nusidėjome Dievui ir žmonėms, taip pat išreiškiame troškimą susitaikyti. Mes ateiname pasakyti, jog gailimės ir norime keisti savo gyvenimą. Kunigas, veikdamas Kristaus asmenyje **(1548),** duoda išrišimą, kuris atleidžia nuodėmes, tačiau nepašalina visos žalos, kurią nuodėmė galėjo sukelti. Esame raginami ne tik

gailėtis ir išpažinti nuodėmes, bet ir atsilyginti, atitaisyti žalą, kurią padarėme, atlyginti nuostolius. Jei paėmėme kažką, kas mums nepriklauso, turime tai gražinti. Jei sužeidėme, turime atlyginti žalą. Jei suteršėme gerą žmogaus vardą, turime tai atitaisyti. Turime padaryti viską, kad tikrai atsiliptume į Dievo kvietimą atsiversti.

Įprastas būdas švęsti Atgailos ir Sutaikinimo sakramentą yra individuali išpažintis su išrišimu (**1484**). Kartais Atgailos ir Sutaikinimo sakramentas gali būti švenčiamas bendruomeniniu būdu su individualia išpažintimi ir išrišimu (**1482**). Šis būdas išreiškia tai, kad visi esame nusidėjėliai ir turime būti sutaikinti su Dievu ir vienas kitu. Visi esame pašaukti į atsivertimą ir harmoniją tarpusavyje ir su visu pasauliu. Mums visiems reikia gydymo. Visi turime konkrečiai prisipažinti, kad klydome. Nėra didingesnio būdo patirti nuostabią Dievo meilę kaip priimti gydymą, kurio mums reikia. Esant ypatingoms sąlygoms yra įmanomas bendruomeninis sakramento šventimas su bendra išpažintimi ir visuotiniu išrišimu (**1483**). Nepriklausomai nuo to, ar tai įvyksta švenčiant sakramentą privačiai ar bendruomeniniu būdu, atleidimas yra didelė Dievo dovana. (*Garsiai perskaitykite 1482-1483 Katekizmo paragrafus*).

Dalijimasis savo tikėjimu

- Kokia yra mano Atgailos ir Sutaikinimo sakramento patirtis?
- Kaip dažnai rimtai svarstau savo nuodėmes?
- Gal pastebiu, kad Atgailos sakramentą priimu rečiau negu tai darydavau anksčiau? Jei taip, ar suvokiu, kad atsisakau labai svarbios pagalbos mano dvasiniam augimui?
- Kokiais būdais patyriau atleidimą iš kitų?
- Kam aš turiu atleisti? Kaip tai padarysiu?

Gyventi Gerąją Naująją

Remdamiesi grupės pasidalijimu numatykite, kaip atsiliepsite į tai veiksmu (bendruomeniškai ar asmeniškai). Tai svarbiausias dalykas, kurį turite nuspręsti.

Kai renkatės asmenišką veiksmą, nurodykite, ką darysite, ir tuo pasidalykite su grupe. Kai pasirenkate bendruomenišką veiksmą, numatykite, kas bus atsakingi už skirtingus tos veiklos aspektus.

Šie pasiūlymai yra antriniai:

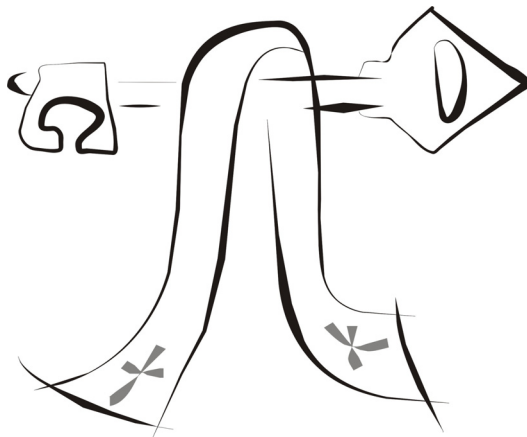
- Skirkite laiko nuodugnai sąžinės peržvalgai.
- Šią savaitę švęskite Atgailos ir Sutaikinimo sakramentą.
- Susisiekite su asmeniu, kurį įskaudinote; jei reikia, atlyginkite padarytą žalą.

Aukštyn širdis

Išsakykite spontaniškus maldavimus, prašydami Dievą atleidimo.

Kartu melskitės 131 psalmę.

VIEŠPATIE, mano širdis neišdidi
ir mano žvilgsnis neišpuikęs.
Nesiekiu didelių dalykų,
to, kas prašoka mano jėgas.
Priešingai, esu patenkintas ir ramus;
kaip vaikas ramus ant motinos kelių,

taip rami širdis mano krūtinėje.
Pasitikėk VIEŠPAČIU, Izraeli,
dabar ir amžinai!

Žvilgsnis į priekį

- Pasirenkite kitam susitikimui, maldingai perskaitydami ir nagrinėdami *10-ąją temą Ligonių patepimas, gydymo sakramentas* bei Katekizmo paragrafus nuo 1499 iki 1532.

10-OJI TEMA

LIGONIŲ PATEPIMAS, GYDYMO SAKRAMENTAS

Siūloma aplinka

Biblija, žvakė ir, jei įmanoma, Katalikų Bažnyčios Katekizmas.

Rami, sutelkianti atmosfera

Aukštyn širdis

Giesmė

Kas nors iš grupės tegul perskaito 27 psalmę, po kiekvienos eilutės visi atsiliepkite:

Pasitikėki Dievu ir būk drąsus;

Tegul tavo širdis būna drąsi, pasitikėki Dievu.

Pasidalijimas Gerąja Naujiena

Pasidalykite, kaip sekėsi gyventi Gerąja Naujiena po praėjusio susitikimo

Katekizmo nagrinėjimas

Mums labai sunku sirgti. O dar sunkiau sirgti mirtina liga. Ligoje mes patiriame savo bejėgiškumą, ribotumą ir baigtinumą. Liga mums gali suteikti užuominą net apie mirtį **(1500)**. Nė vienas iš mūsų nemėgsta kentėti, ir dažnai susirgę išsigąstame. Galime pasijusti vieniši. Sergant mirtina ar chroniška liga gali atrodyti, jog daugiau nebegalime pakelti. Tačiau Dievas suteikia mums malonę kiekvienai dienos akimircai. Nepriklausomai nuo to, ar esame sveiki, ar sergame, Dievas visada yra su mumis.

Jėzus supranta ligą. Jis labai užjautė tuos, kurie sirgo. Jis gydė juos ne tik fiziškai, bet ir laisvino iš jų nuodėmių. Jėzaus meilė ligoniams buvo išskirtinė **(1503)**. Ankstyvoji Bažnyčia puoselėjo šią Jėzaus meilę

ligoniams. Pasiklausykime nurodymų, kuriuos Jokūbas davė ankstyviesiems Jėzaus sekėjams.

Šventasis Raštas: Žodžio apmąstymas Jok 5, 14-16

Klausimas pasidalijimui

Ar yra tekę priimti Ligonių patepimą arba dalyvauti jį teikiant? Kokia tai buvo patirtis?

Tolesnis Katekizmo nagrinėjimas

Liga gali kelti nerimą, pastūmėti užsisklęsti savyje, kartais net netekti vilties ir maištauti prieš Dievą, arba tai gali tapti malonės laiku. Bet taip pat ji gali padėti žmogui subręsti, išvelgti, kas gyvenime neesminga, ir atsigręžti į tai, kas esminga. Labai dažnai liga paskatina ieškoti Dievo ir prie Jo sugrįžti (1501). Liga atveria kelią atsivertimui (1502). Gali būti, jog būtent sirgdami galime tikrai giliai patirti Dievą. Jėzus prašo ligonius tikėti (1504). Dažnai tie, kurie sirgo, įtikėjo Jėzų, nes Jis palietė ne vien jų fizinę negalę, bet taip pat išgydė juos nuo jų nuodėmių. Prisiminkite pasakojimą apie kraujoplūdžiu sirgusią moterį (Mt 9, 20-22) ir pagydytus raupsuotuosius (Lk 5, 12-16; Lk 17, 11-19).

Argi mes nesame dažnai tą patį patyrę savo realybėje? Gal buvome rimtai susirgę ar sužeisti. Gal mes mylėjome tuos, kurie sirgo. Tokiais momentais mums gali būti sunku tikėti. Gali būti sunku suprasti Dievą, kuris leidžia tokius kentėjimus. Tačiau mes žinome, kad Dievas leido savo Sūnui kentėti didžiulį skausmą ir mirtį dėl mūsų išganymo. Taip pat mes žinome, kad Dievas atsiuntė Jėzų, jog mes galėtume pilniau priimti savo žmogystę. Jėzus ne tik palietė ligonius, jis padarė **jų negales savomis**. Jėzus kvietė savo mokinius, taip pat kviečia ir mus naujai pažvelgti į ligą. Jėzus kviečia pamatyti, kad per savo Kančią ir mirtį Jis suteikia kentėjimui visai naują prasmę. Mes galime jungtis su Juo **Jo atperkamojoje Kančioje (1505)**.

Bažnyčia yra įpareigota „gydyti ligonius“ (Mt 10, 8). Kaip Bažnyčia, mes tikime gyvenimą teikiančiu Jėzaus buvimu (1509). Tikime, kad Dievas veikia kiekviename sakramente ir kiekvienam žmogui teikia unikalią malonę. Ligonių patepimo sakramentas teikia **sustiprinimo, ramybės ir drąsos malonę**, kuri veda į sielos ir kūno išgyjimą, suvienijimą su Kristaus Kančia, taip prisidedama prie visos Dievo tautos pašventinimo ir pasirengiama iškeliavimui iš šio gyvenimo (1520-1523). Ligonių patepimas yra tikėjimo, vilties ir gydymo sakramentas. Šis sakramentas skirtas **sustiprinti tiems, kuriuos vargina ligos (1511)**.

Šis sakramentas ligoniui ir visai bendruomenei primena Jėzaus mirtį ir Prisikėlimą. Mums primenama, kad mes turime dalį Kristaus mirtyje ir galingą Prisikėlimo pažadą. **Šio sakramento malone ligonis gauna jėgų ir dovaną glaudžiau susivienyti su Kristaus kančia... Kentėjimas... tampa dalyvavimu išganomajame Jėzaus darbe (1521)**.

Nuo senų laikų sergantieji buvo patepami laimintu aliejumi. Buvo tikima, kad patepimas pagydys jų fizines negales ir atleis nuodėmes. Per amžius įvyko tam tikrų pokyčių, ir patepimas tapo žinomas kaip *Paskutinis patepimas*. Jis buvo skirtas tiems, kurie buvo arti mirties. Antrasis Vatikano susirinkimas grąžino šiam sakramentui jo ankstesnę reikšmę. Dabar jis skirtas ne vien tiems, kurie yra ant mirties slenksčio, bet kiekvienam **tikinčiajam**, [kuriam] **ima grėsti mirties pavojus dėl fizinio nusilpimo ar senatvės... (1514)**. **Tinka priimti Ligonių patepimą ir prieš sunkią operaciją. Taip turi elgtis ir pagyvenę asmenys jų jėgoms silpstant (1515)**.

Kaip ir visi sakramentai, Ligonių patepimas yra liturginė ir bendruomeninė apeiga (SC 27), atliekama šeimoje, ligoninėje arba bažnyčioje, teikiant sakramentą vienam ligoniui ar visai jų grupei (1517). Pagrindiniais teikiamo sakramento elementais laikomi šie: kunigas, kuris uždeda rankas ant sergančiojo ar sergančiųjų, Bažnyčios tikėjimo malda už sergantįjį, patepimas aliejumi (1519).

Sakramentas pabrėžia viso asmens gydymą - fizinį, emocinį, protinį ir dvasinį. Dar svarbiau yra tai, kad sakramentas suteikia žmogui malonę ir galimybę labiau pasitikėti Dievo gerumu bei būti pastiprintam ligos sunkumuose. Šio sakramento malonė yra **Šventosios Dvasios dovana (1520)**. Ji žada remiančią bendruomenę ir galimybę Dievui kiekvienam labai asmeniškai išstarti: „Myliu tave ir esu su tavimi, kad teikčiau tau malonę ir stiprybę, kurių tau reikia dabar, kai labai sergi ar slegia amžiaus našta“.

Ligonių patepimas taip pat gali mums padėti ruošiantis paskutinei savo kelionei. Kaip savo dvasinę kelionę pradėjome Krikštu, taip savo žemišką gyvenimą baigiame sakramentu, kuris žada amžiną gyvenimą. Sakramentas suteikia mums malonę pereiti iš šio gyvenimo į naują, daug didingesnį negu mes galėtume prašyti ar įsivaizduoti (**1523**). Kuo dažniau pastebėjome Dievo veikimą kiekvienoje savo gyvenimo akimirkoje, tuo lengviau bus jį atpažinti sunkios ligos metu. Kaip daugelį kartų per gyvenimą, taip ir dabar mums ir vėl primenama, kad esame ne vieni. Dievas yra kiekviename mūsų kelionės žingsnyje, o tikinčiųjų bendruomenė taip pat yra su mumis. Trumpu blyksniu mes priimame Dievo pažadą apie nuostabų gyvenimą po mirties.

Dalijimasis savo tikėjimu

- Kokia yra mano ligos, sužeidimo ar kančios dėl garbaus amžiaus patirtis? Jei pats/pati nesirgau, kaip išgyvenu ligą kartu su tais, kuriuos myliu?
- Ar ligoje teko patirti atsivertimą arba atsivertimą tų, kurie sirgo? Kaip tai įvyko?
- Kaip savo ar kitų ligoje matau veikiančią Dievo malonę?
- Kaip galiu geriau pasirengti savo mirčiai?

Gyventi Gerąją Naujieną

Remdamiesi grupės pasidalijimu numatykite, kaip atsiliepsite į tai veiksmu (bendruomeniškai ar asmeniškai). Tai svarbiausias dalykas, kurį turite nuspręsti.

Kai renkatės asmenišką veiksmą, nurodykite, ką darysite, ir tuo pasidalykite su grupe. Kai pasirenkate bendruomenišką veiksmą, numatykite, kas bus atsakingi už skirtingus tos veiklos aspektus.

Šie pasiūlymai yra antriniai:

- Melskitės už tuos, kurie serga ar miršta.
- Šią savaitę paskambinkite, parašykite laišką ar aplankykite sergantį žmogų.
- Pasisiūlykite padėti artimiausiuose slaugos namuose.
- Dalyvaukite ar padėkite suorganizuoti bendruomeninį Ligonių patepimo teikimą parapijoje ar slaugos namuose, kad būtų sustiprinti sergantys ir kenčiantys.
- Paraginkite kokį nors sergantį ar pagyvenusio amžiaus žmogų priimti Ligonių patepimą.
- Dalyvaukite visuomeninėje politinėje akcijoje, kuri atstovautų pagyvenusių ar neigaliųjų žmonių, kurie negali patys už save kalbėti, interesus.

Aukštyn širdis

Išsakykite spontaniškus maldavimus už sunkiai sergančius ar mirštančius.

Tuomet melskitės kartu

Džiaukitės Viešpatyje! Ir vėl kartoju, džiaukitės!.. Dievas yra arti. Pašalinkite visokį nerimą iš savo širdžių. Tegul visi jūsų prašymai su padėka maldoje tampa žinomi Dievui. Tuomet Dievo ramybė, pranokstanti bet kokį supratimą, saugos jūsų širdis ir protus Kristuje Jėzuse (žr. Fil 4, 4-7). Viešpatie, duok mums savo ramybės. Padėki mums visuomet būti atviriems Tavo valiai. Kai laikas ateis, ir pasišauksi mus namo, leiski nuoširdžiai išstarti: „Taip, mano Dieve, esu pasiruošęs. Tik būk su manimi ir pasitik namuose. Amen.“

Vėl giedokite pradžios giesmę

Žvilgsnis į priekį

- Pasirenkite kitam susitikimui, maldingai perskaitydami ir nagrinėdami *11-ąją temą Šventimų [Kunigystės] sakramentas, Tarnystės bendruomenei sakramentas* bei Katekizmo paragrafus nuo 1536 iki 1600.

11-OJI TEMA
ŠVENTIMŲ [KUNIGYSTĖS] SAKRAMENTAS,
TARNYSTĖS BENDRUOMENEI SAKRAMENTAS

Siūloma aplinka

Biblija, žvakė ir, jei įmanoma, Švč. Mergelės Marijos statula ar paveikslas bei Katalikų Bažnyčios Katekizmas.

Rami, sutelkianti atmosfera

Aukštyn širdis

Giesmė

Malda už mūsų Kunigus ir Diakonus

Viešpatie, mūsų Dieve ir Tėve,
dėkojame už kunigus ir diakonus,
kuriuos siuntei
gyventi tarp mūsų
kaip tuos, kurie tarnauja.

Per savo Dvasią
duoki jiems sveikatos,
ramybės ir džiaugsmo
jų kunigiškoje ir diakonų tarnystėje.

Stiprinki juos ištikimais tarnybais
savo Bažnyčioje,
kad jie galėtų uoliai ir švelniai
teikti Tavo slėpinius,
kad tikintieji
galėtų augti Tavo meilės pažinime
ir taptų šventi visu savo protu, širdimi ir kiekvienu veiksniu.

To prašome Tavo Sūnaus Jėzaus,
Aukščiausiojo Kunigo, vardu ir
Tavo Šventosios Dvasios galia. Amen

Pasidalijimas Geraja Naujiena

Pasidalykite, kaip sekėsi gyventi Geraja Naujiena po praėjusio susitikimo

Katekizmo nagrinėjimas

Senajame Testamente randame aiškų liudijimą apie Senosios Sandoros kunigystę. Izraelitai turėjo savo vadus. Iš dvylikos giminių liturginei tarnystei buvo paskirta Levio giminė. Jie buvo skirti atstovauti bendruomenę jos santykiyje su Dievu ir aukoti Dievui dovanas ir aukas už bendruomenę (1539). Tuo laiku, kai į pasaulį atėjo Jėzus, ši kunigystė buvo daugiausiai susitelkusi į šventyklos aptarnavimą bei apeigas, taip pat mokymą ir įstatymo pritaikymą. Jėzaus laikais Fariziejai ir kitos žydų grupės diskutavo apie kunigų prerogatyvą mokyti ir aiškinti įstatymą.

Jėzus atėjo kaip aukščiausiasis kunigas, kuris sudarė Naująją Sandorą su Dievu. **Visus Senosios Sandoros kunigystės pavidalus atbaigė Jėzus Kristus... (1544).** Kiekvienas iš mūsų esame pašauktas dalyvauti Kristaus kunigystėje. **Visa tikinčiųjų bendrija yra kunigiška (1546).** Tikintieji vykdo savo Krikšto kunigystę, kiekvienas pagal savo pašaukimą dalyvaudami Kristaus - Kunigo, Pranašo ir Karaliaus - pasiuntinybėje. **Krikšto ir Sutvirtinimo sakramentais tikintieji yra „pašventinami būti [...] šventa kunigyste“ (Lumen gentium 10§1) (1546).**

Ankstyvoji krikščionių bendruomenė, besikurianti ant izraelitų patirties ir remdamasi Jėzaus žodžiais, inicijavo įvairias tarnystės bendruomenės formas. Jų kunigystės supratimas atėjo iš jų istorinės patirties, tačiau ji skyrėsi nuo levitų kunigystės, kuri buvo perduodama vyrų linija, taigi jie rėmėsi Melchizedeko, kuris neturėjo palikuonių, Kunigyste (Hbr 7, 1-28, ypač 3 eilutė). Tokia kunigystės samprata taip pat kilo iš santykio su Jėzumi, kuris mokė juos naujo įstatymo. Kunigystė neatsiejama nuo tarnavimo. Ji neatsiejama nuo troškimo kentėti, mirti ir tuomet būti prikeltam. Kunigystė neatsiejama nuo troškimo būti

mažiausiu, kad taptum didžiausiu. Pasiklausykime Hebrajams skirtų nurodymų apie kunigystę.

Šventasis Raštas: Žodžio apmąstymas Hbr 5, 1-10

Klausimas pasidalijimui

Kaip aš matau save dalyvaujantį/dalyvaujančią Kristaus kunigystėje?

Tolesnis Katekizmo nagrinėjimas

Kristaus kunigystėje dalyvaujama dviem būdais. Pagal Bažnyčios istoriją pirmasis būdas yra bendroji kunigystė, joje dalyvauja visi pakrikštytieji. Antrasis būdas - tarnybinė kunigystė, kuriai priskiriami vyskupo, kunigo ar diakono šventimus gavę pakrikštyti vyrai. Tarnybinė kunigystė tarnauja bendrajai kunigystei. Ji yra nukreipta į visų krikščionių krikšto malonės išskleidimą. **Tarnybinė kunigystė yra viena priemonių, kuriomis Kristus nuolat ugdo ir veda savo Bažnyčią (1547).**

Kai vyras yra pašventinamas, **tampa regimas Kristus, Bažnyčios Galvos, buvimas tikinčiųjų bendrijoje (LG 21) (1549). Šiuo sakramentu Šventoji Dvasia teikia malonę būti panašiam į Kristų - Kunigą, Mokytoją ir Ganytoją, kurio tarnu iššventintasis tampa (1585).** Per apaštališką sukcesiją iššventinti dvasininkai tampa sakramentiniais Kristaus ženklais, turinčiais pašventinimo galią (Jn 20, 21-23) (1087).

Pašaukimas į kunigystę yra didis sakramentas, kviečiantis giliai įsipareigoti Evangelijai. Nepaisant to, kad iššventintuosiuose gali pasirodyti jų silpnybė ir nuodėmingumas, tai niekada nesumenkins jų teikiamų sakramentų poveikio. Tačiau iššventintasis yra šaukiamas visoje savo tarnyboje branginti ir atskleisti savo buvimą Kristaus mokinio (1550).

Kunigystė yra tarnybinė. Kai vyras yra pašaukiamas į kunigystę, jis yra pašaukiamas *tarnystės* gyvenimui, tarnauti Dievui ir tikinčiųjų bendruomenei. Kunigystė atskleidžia unikalų pašaukimą tapti kaip Jėzus ir konkrečiai įgyvendinti Jėzaus vertybes. Kai vyras ištaria *taip* kunigystei, jis ištaria *taip* tarnystės gyvenimui **(1551)**. Būti pašauktam į kunigystę reiškia būti pašauktam meilės gyvenimui. Būti pašauktam į kunigystę reiškia būti pašauktam atstovauti visą Bažnyčią ir kartais veikti visos Bažnyčios vardu. Būti Jėzus tarnu reiškia būti Bažnyčios tarnu **(1553)**.

Šventimų sakramentą gauna: diakonai, kunigai ir vyskupai. **Visi trys laipsniai suteikiami veiksmu, vadinamu „šventimais...“ (1554)**. Antrasis Vatikano Susirinkimas „moko, kad vyskupo šventimais suteikiama *Šventimų sakramento pilnatvė*“ (*LG 21 §2*) **(1557)**. Vyskupai yra pašaukti mokyti ir vadovauti, jiems suteikta galia ir teisė rūpintis daline Bažnyčia, kuri jiems patikėta **(1558, 1560)**. **Būdami apaštalų įpėdiniai ir kolegijos nariai, vadovaujami šv. Petro įpėdinio Popiežiaus, vyskupai turi dalį apaštališkoje atsakomybėje ir visos Bažnyčios pasiuntinybėje (1594)**.

Katalikų Bažnyčios teologijoje teigiama, o ypač pabrėžiama Vatikano II susirinkimo mokyme, kad antrasis šventimų laipsnis yra kunigystė. Kunigai turi būti vyskupų bendradarbiais, įgyvendinant Jėzaus apaštališkąją misiją **(1562)**. Jie yra tikėjimo slėpinių tvarkytojai, kuriems patikėta žodžio tarnystė, sakramentų teikimas ir rūpinimasis sielovada. „[J]ie yra iššventinami ... kad skelbtų Evangeliją, ganytų tikinčiuosius ir šventomis apeigomis teiktų garbę Dievui (*Lumen gentium 28*) **(1564)**.

Aukščiausiu laipsniu savo šventą tarnybą kunigai atlieka eucharistiniame susirinkime, kur jie veikia Kristaus asmenyje ir sudabartina Kristaus kryžiaus auką. Visa kunigiška tarnystė savo jėgą semia iš šios vienintelės Naujojo Testamento aukos **(1566)**.

Šventimų sakramento veikimu jie turi dalį Jėzaus misijoje, kuri buvo patikėta apaštalams. Kartu su vietos vyskupu jie sudaro *kunigiją* (*presbyterium*), ir yra pašaukti vieni kitus remti ir veikti sutartinai su vietos vyskupu (1567).

Diakonai atlieka unikalų vaidmenį Bažnyčioje ir dalijasi Kristaus misija ir malone ypatingu būdu. Diakonai skelbia tarnystės gyvenimą. **Diakonams privalu, be kitų pareigų, patarnauti vyskupui ir kunigams švenčiant dieviškąsias paslaptis, ypač Eucharistiją, ją dalyti, krikštyti, asistuoti santuokai ir ją laiminti, skelbti Evangeliją ir sakyti pamokslus, vadovauti laidotuvių apeigoms ir imtis įvairių gailėstingumo darbų (1570).** Tik nuo II Vatikano Susirinkimo Bažnyčioje vėl buvo atkurti nuolatinių diakonų šventimai (1571).

Vyskupų, kunigų ir diakonų šventimai, kurie vyksta švenčiant Eucharistiją, teikiami tuo pačiu būdu. Pats sakramentas yra suteikiamas rankų uždėjimu, kuris lydymas iškilmingos konsekracijos (pašventinimo) maldos, prašant Dievą suteikti šventinamiesiems Šventosios Dvasios dovanų, reikalingų atlikti jų tarnystei (1573-1574). Šventimų liturgija yra nuostabi tikėjimo šventė. Mes skelbiame savo tikėjimą, kad Dievas pašaukė ir skyrė šį asmenį tapti tarnaujančiu vadovu bendruomenėje.

Paprastai šventimų sakramentą teikia vyskupas (1575-1576). Istoriskai vyskupas buvo Dievo veikimo ženklas arba sakramentas šventinamam asmeniui, o taip pat tarnaujantis visos krikščionių bendruomenės vadovas. Nuo dešimtojo amžiaus Vakarų Bažnyčioje įsivyravo tradicija, kad tik celibatiniam gyvenimui pasiryžę vyrai gali gauti Šventimų sakramentą (1579-1580).

Pašaukimas į kunigystę yra kvietimas į pilnatviškiausią ir labiausiai apdovanojantį gyvenimą. Kvapą gniaužiančio kunigo vaidmens Eucharistijos šventime suvokimas gali suteikti gilų prasmės ir laimės potyrį kunigo gyvenime. Kunigystė suteikia daugybę progų tarnauti

žmonėms ir pagelbėti jiems svarbiausiuose jų gyvenimo laikotarpiuose. Tėvai ir draugai gerai pasielgtų, jei atmestų sekuliaraus pasaulio vertybes ir paragintų jaunos vyrus atsiliiepti į Dievo kvietimą kunigystei. Šventasis Arso klebonas, kuris save vertino kaip paprasčiausią parapijos kunigą, viską apibendrina taikliausiai: „Kunigas tęsia išganymo darbą žemėje... jei suvoktume kunigo reikšmę žemėje, mirtume, ne iš baimės, bet iš meilės... kunigystė yra Jėzaus Širdies meilė“ (Šv. Jonas Vianėjus, B. Nodet *Jean-Marie Vianney, Cure - Ars*, 100).

Dalijimasis savo tikėjimu

- Kokias malones esu patyręs/usi per Šventimus gavusį asmenį - diakoną, kunigą ar vyskupą? Jei pats esu gavęs Šventimus, kokių malonių esu gavęs savo atliekamai tarnystei?
- Kaip galiu paremti tuos, kurie yra gavę Šventimus? Jei pats esu gavęs Šventimus, kokios pagalbos man reikia iš bendruomenės?
- Kaip bendrauju su savo vyskupijos ar parapijos dvasininkais? Jei pats esu gavęs Šventimus, kaip bendrauju su pasauliečiais?
- Kaip galiu padrašinti jaunos vyrus susimąstyti apie kunigystę?

Gyventi Gerąja Naujiena

Remdamiesi grupės pasidalijimu numatykite, kaip atsiliiepsite į tai veiksmu (bendruomeniškai ar asmeniškai). Tai svarbiausias dalykas, kurį turite nuspręsti.

Kai renkatės asmenišką veiksmą, nurodykite, ką darysite, ir tuo pasidalykite su grupe. Kai pasirenkate bendruomenišką veiksmą, numatykite, kas bus atsakingi už skirtingus tos veiklos aspektus.

Šie pasiūlymai yra antriniai:

- Nuspręskite dalyvauti Šventimų teikimo liturgijoje, kai jums pasitaikys tokia proga.

- Pakvieskite kunigą ar diakoną pasidalinti, kaip jis išgyvena savo pašaukimą.
- Pasiūlykite konkrečią pagalbą jūsų vyskupijos ar parapijos diakonams, kunigams ar vyskupams.
- Suorganizuokite vakarą jauniems vyrams, kur jie galėtų svarstyti kunigiškojo pašaukimo galimybę. Susisiekite su vyskupijos pašaukimų ugdymo tarnyba, kad gautumėte patarimų ir t.t.

Aukštyn širdis

Išsakykite spontaniškus maldavimus už gavusius Šventimus ar jiems besiruošiančius.

Pakvieskite vieną žmogų melstis šią maldą

Mano brangusis Viešpatie,
 Būk skaisti liepsna
 Priešais mane,
 Būk kelrode žvaigžde
 Virš manęs,
 Būk lygiu taku
 Po mano kojomis,
 Būki geras ganytojas
 Už manęs,
 Šiandien ir visados.

Pagal. Šv. Kolumbaną, abatą ir misionierių, 521-597 m. po Kr.

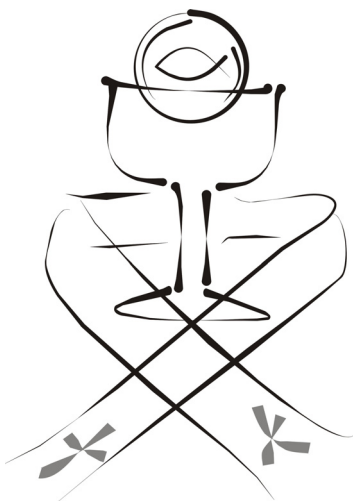
Melskitės kartu

Gerasis Dieve,
 suteiki mums džiaugsmo ir dėkingumo,
 kad galėtume garbinti Tave visa savo širdimi,
 visu protu, kūnu ir siela.

Palaimink tuos, kuriuos pašaukei
būti Tavo pateptaisiais,
ir išlaikyki juos šventus.
To prašome Tave Jėzaus vardu. Amen

Žvilgsnis į priekį

· Pasirenkite kitam susitikimui, maldingai perskaitydami ir nagrinėdami *12-ąją temą*, **Santuoka, Tarnystės bendruomenei sakramentas** bei Katekizmo paragrafus nuo 1601 iki 1666.

12-OJI TEMA
SANTUOKA, TARNYSTĖS BENDRUOMENEI
SAKRAMENTAS

Siūloma aplinka

Biblija, žvakė ir, jei įmanoma, Katalikų Bažnyčios Katekizmas.
Rami, sutelkianti atmosfera

Aukštyn širdis

Giesmė

Pakvieskite vieną žmogų skaityti visą skaitinį iki paskutinės eilutės, kur prisijungia visi.

Klausykis! Mano mylimasis!
Štai jis ateina,
šokinėdamas per kalnus,
sparčiai bėgdamas per kalvas.
Mano mylimasis panašus į gazelę
ar jauną briedį.
Štai jis stovi už mūsų sienos,
žvelgia į vidų pro langus,
bando įžiūrėti pro pinučius.
Mylimasis mane kalbina! Jis taria man:
„Kelkis, mano meile, mano gražioji,
eikš!
Juk žiema jau pasibaigė,
lietūs praėjo ir nuščiuvo.
Gėlės pražydo žemėje,
atėjo metas vynmedžius genėti,
ir purplelis jau burkuoja mūsų šalyje.
Figmedis nokina žalius vaisius,
ir vynmedžių žiedai tvinsta maloniais kvapais.
Kelkis, mano meile, mano gražioji,
eikš!

Visi O mano balande uolų plyšyje,
uolos prieglobstyje,
leisk man pamatyti tavo veidą
ir išgirsti tavo balsą,
nes tavo balsas toks mielas
ir tavo veidas gražus.“

Pasidalijimas Geraja Naujiena

Pasidalykite, kaip sekėsi gyventi Geraja Naujiena po praėjusio susitikimo

Katekizmo nagrinėjimas

Šventasis Raštas prasideda vyro ir moters sukūrimu pagal Dievo paveikslą ir panašumą ir baigiasi „Avinėlio vestuvių“ (Apr 19, 9) vizija (1602). Šventajame Rašte galima rasti daugybę nuorodų į santuoką. Santuoka visuomet buvo žmogiškojo gyvenimo dalis, o mes ją švenčiame kaip mūsų gyvenimo Jėzuje dalį.

„Dievas yra santuokos autorius.“ (*Gaudium et spes* 48§1). Santuoka nėra vien žmonių tradicija, ji yra įsteigta Dievo. **Pašaukimas santuokai yra įrašytas pačioje iš Kūrėjo rankų išėjusių vyro ir moters prigimtyje (1603).** Mes esame sukurti mylėti artimai. Dievas mus sukūrė iš meilės ir tai yra **pagrindinis ir įgimtas kiekvieno žmogaus pašaukimas.** Kadangi Dievas mus sukūrė kaip vyrą ir moterį, tarpasmeninė meilė tampa Dievo meilės mums visiems paveikslu. **Kūrėjo akyse ta meilė gera, labai gera (1604).** Tarpusavio meilė yra Santuokos sakramento šerdyje. Be Dievo meilės mes negalime mylėti.

Santuoka, kaip ir kiti sakramentai, atskleidžia Dievo meilę ir Jo veikimą mūsų gyvenime. Mes visi stengiamės mylėti ir leisti kitiems mylėti mus. Mes kovojame su nuodėme ir savanaudiškumu. Mes kovojame su problemomis tarpusavio santykiuose ir dažnai daugiausiai

pastangų pareikalauja mūsų artimiausi santykiai. Dievas sukūrė mus būti teisingame santykiyje su kitais, tačiau nuodėmė tuos teisingus santykius pažeidė **(1606-1607)**. Kad gyventume santarvėje vieni su kitais, mums reikia Dievo malonės. Mes negalime sutarti ir mylėti vien savo pastangomis. Mums reikia Dievo pagalbos **(1608)**. Dievo malonei padedant, du žmonės gali sujungti savo gyvenimus santuokoje ir padėti vienas kitam įveikti savimeilę, egoizmą bei teikti tarpusavio meilę ir save dovanoti **(1609)**. Jie įsipareigoja visą gyvenimą trunkančiam ištikimybės ryšiui, kuriame jie išskirtinai priklauso vienas kitam.

Senajame Testamente randame, kad tradicija vienam vyrui turėti daug žmonių dar nebuvo **aiškiai atmesta. Vis dėlto, Mozei duotas Įstatymas gina moterį nuo despotiškos vyro valdžios** ir, nors Mozės įstatymas ir numatė skyrybų galimybę, tai jau buvo didžiulis žingsnis, pripažįstant vyro ir žmonos sąjungos šventumą. Tai buvo dar labiau sustiprinta Rutos ir Tobito knygoje, kurios **duoda jaudinančių taurios santuokos, sutuoktinių ištikimybės ir švelnios meilės vienas kitam pavyzdžių (1610-1611)**. Ozėjo knyga Dievo meilę Izraeliui sulygina su įsimylėjusio vyro meile savo neištikimai žmonai.

Jėzus mokė apie santuokos grožį ir neišardomumą **(1614)**. Naujajame Testamente dažnai skaitome, kad santuoka yra Jėzaus santykio su Bažnyčia simbolis. Santuokos sakramentas remiasi sandoriniu ryšiu, kuris pasižymi besąlygine meile ir ištikimybe. Šiandien mums **toks nedviprasmiškai pabrėžtas santuokinio ryšio neišardomumas galėjo trikdyti ir atrodyti neįvykdomas reikalavimas. Tačiau Jėzus neužkrovė sutuoktiniams neįmanomos pakelti ir per sunkios naštos... (1615)**. Ateidamas išgelbėti pasaulį ir gražinti jį į pirminę tvarką, Jėzus duoda jėgų ir malonę įgyvendinti santuokos priesaiką per Santuokos sakramentą **(1615)**.

„Lygiu asmens vertingumu, kurį reikia pripažinti moteriai ir vyrui pilnutinėje jų tarpusavio meilėje, kuo aiškiausiai pasirodo Viešpaties patvirtintas santuokos vienumas.“ (*Gaudium et spes* 493§2; **1645**).

Idealiu atveju šis sakramentas švenčiamas Eucharistijos liturgijoje. Besituokiantieji yra Kristaus malonės tarnai ir vienas kitam suteikia šį sakramentą išreikšdami savo sutikimą Bažnyčios akivaizdoje (1623). Būtinai šventimo elementai yra šie: laisvas sutikimas, t.y. laisvos valios aktas iš abiejų pusių, kurį sudaro visą gyvenimą trunkantis, išskirtinis įsipareigojimas ir atvirumas susilaukti vaikų. Kunigas ar diakonas asistuoja šventimui, o liudininkai liudija, kad santuoka yra bažnytinė realybė (1625-1631). Be to, **kad susituokiančiųjų „Taip“ būtų laisvas ir atsakingas ir kad santuokinė sąjunga turėtų tvirtus ir pastovius žmogiškus bei krikščioniškus pagrindus, ypač svarbus yra parengimas santuokai (1632).**

Šiandien dažnai susiduriama su tuo, kad sutuoktiniai yra skirtingų religijų išpažinėjai. Kai vienas asmuo yra krikščionis, o kitas yra nekrikštytas, pati pora ir ganytojai turi skirti ypatingą dėmesį įvairiems klausimams, kurie susiję su skirtingų religijų asmenų santuoka. Kai vienas sutuoktinių yra katalikas/ė, o antrasis atstovauja kitai krikščionių bendruomenei, svarbu, kad abu mokytųsi vienas iš kito ir gerbtų kiekvieno religinius įsitikinimus ir praktikas. Kartais sunkumų gali kilti dėl to, kad būdami krikščionimis mes dar nesame išsprendę visų tarpusavio skirtumų. Nuo Vatikano II susirinkimo mėginama vykdyti *bendrą sielovadą mišrių santuokų šeimoms*, kuri gali palengvinti tam tikrus kylančius sunkumus (1633-1636).

Visuose sakramentuose Dievo veikimas yra pirmaeilis. Santuokos sakramento malone sutuoktiniai „padeda vienas kitam siekti šventumo gyvenant šeimoje, priimant [iš Dievo] ir auklėjant vaikus“ (*Lumen gentium* 11 §2) (1641). Kai pora auga ir bręsta kartu, jiems derėtų šauktis Šventosios Dvasios, kad padėtų jų tarpusavio santykiuose. Sakramentinė malonė padeda kurti gilią tarpasmeninę vienybę; ji reikalauja neišardomumo, ištikimybės ir yra atvira vaisingumui (1643, 1652). Kad meilė augtų, labai svarbu, kad sutuoktiniai pažintų vienas kito ištikimybę. Vyro ir žmonos ištikimybė vienas kitam yra Dievo ištikimos ir besąlyginės meilės savo žmonėms ženklas žemėje

(1641-1643). Pasiklausykime kaip Jonas aprašo Dievo meilę, kuri leidžia ir mums mylėti vienas kitą.

Šventasis Raštas: Žodžio apmąstymas 1 Jn 4, 7-21

Klausimas pasidalijimui

Jei esu susituokęs/usi, kaip patiriu Dievo meilę per savo žmoną ar vyrą? Jei nesu susituokęs/usi, kaip patiriu Dievo meilę per kitą žmogų?

Tolesnis Katekizmo nagrinėjimas

Yra įvairių situacijų, kuriose dėl skirtingų priežasčių pora nebegali gyventi kartu. Bažnyčia pripažįsta fizinio *atsiskyrimo* būtinybę **(1649)**. Taip pat Bažnyčia pripažįsta, kad kartais vienam ar abiem sutuoktiniams galėjo trūkti reikiamos brandos ar kitų savybių, reikalingų šiam atsakingam savęs dovanojimui, kuris yra esminis tikros sakramentinės santuokos reikalavimas. Vienas iš sutuoktinių gali nuspręsti prašyti Bažnyčios anuliuoti santuoką. Jei santuoka pripažįstama negaliojanti, tuomet, su retomis išimtimis, asmenys tampa laisvi tuoktis Bažnyčioje. Bažnyčia stengiasi būti atjaučianti ir ištikima Jėzaus kvietimui. Mums, kaip Bažnyčiai, yra iššūkis padėti besituokiantiems suvokti santuokos sakramento galią, padėti ir paremti tuos, kurie susiduria su sunkumais santuokoje, ar yra išsiskyre, bei suteikti gydymą tiems, kurių meilės ir ištikimybės ryšys yra sudužęs.

Santuokoje vedybinė meilė turi būti visiškos dviejų asmenų meilės vienas kitam išraiška, **tarnaujanti gyvybei (1653)**. Dėl svarbių priežasčių sutuoktiniai gali sutarti susilaikyti nuo lytinės sąjungos vaisingumo periodais. *Dirbtinės* priemonės, apsaugančios nuo pastojimo, prieštarauja Bažnyčios mokymui. Jos gali vesti į tokį mąstymo būdą ir kultūrą, kurie yra priešingi krikščioniškai meilei. Auka ir savęs užmiršimas yra laimingos ir pasitenkinimą teikiančios santuokos šerdis.

Visuomenėje paplitusios materializmo, malonumų siekimo ir vartotojiškumo jėgos gali lengvai užkrėsti santuokinį ryšį ir paskatinti tokius požiūrius ir sprendimus, kurie galiausiai pasmerks jį žlugimui. Mūsų lytiškumas turi paslaptinę dimensiją, kuri nepaklūsta protui ar logikai, nebent mes patys jiems teikiame pirmenybę. Lytinis troškimas yra didžiulė jėga, galinti kurti arba griauti mūsų šeimą ir visa, kas mumyse yra geriausia.

Bažnyčia moko, kad lytiškumas visada susijęs su ištikimybe, įsipareigojimu ir meilės išraiška. Sekuliarioji žiniasklaida atskiria seksualumą nuo meilės ir teigia, kad lytiniai santykiai skirti savanaudiškam malonumui, o tai veda į nesąžiningumą, išdavystę ir sulaužytus įsipareigojimus. Jei negerbiame savojo lytiškumo, jis gali vesti į susinaikinimą. Jei nevertiname savojo lytiškumo, nevertiname savęs pačių.

Dažnos skyrybos ir didžiulis abortų skaičius aiškiai liudija, kiek daug porų nebuvo atviri malonės pilnam Dievo kvietimui augti dosnia savanaudiška meile. Vyrai ir žmonos turėtų pasitikėti, kad Dievo malonė jiems bus gausiai teikiama.

Disciplinuotas lytiškumas, susijęs su ištikimybe, jautrumu, švelnumu ir prierašia meile (jie visi priklauso nuo mūsų gebėjimo valdyti lytinius poreikius ir impulsus), yra tvirtas pagrindas šeimai. Savidisciplina ir savikontrolė nėra lengvi dalykai, jie neišsiugdo savaime. Jų išmokstama skausmingo proceso metu, praktikuojant tokias dorybes kaip susilaikymas ir atmetant tokius blogus įpročius kaip paleistuvavimas.

Kai poros susilaukia vaikų, tėvai tampa **svarbiausi ir pirmieji savo vaikų auklėtojai (1653)**. **Sutuoktiniai, kuriems Dievas nedavė turėti vaikų**, taip pat yra kviečiami skleisti meilę, svetingumą ir auką. Visi yra pašaukti mylėti iki galo **(1654)**.

Disciplinuotas lytiškumas yra sveikų vyro ir moters modelių vaikams pagrindas, nes suteikia sveiką aplinką jų fiziniam, psichologiniam ir dvasiniam vystymuisi. Veiksniai, kurie gali sąlygoti asmens tapimą savanaudžiu, manipuliuojančiu ir smurtaujančiu, o ne dosniu, mylinčiu ir palaikančiu, dažnai kyla iš ankstyvosios vaikystės patirties šeimoje.

Šiandien, labiau negu kada nors anksčiau, šeimos yra kviečiamos būti gyvais tikėjimo židiniais. Todėl Vatikano II susirinkimas vadina šeimą *Namų Bažnyčia*. Namai turėtų būti pirmoji vieta, kur vaikai susipažįsta su krikščionišku gyvenimu. Tėvai ir vaikai kartu mokosi atleidimo ir meilės. Jie mokosi maldos ir savęs atidavimo. Jie mokosi, kaip iš tiesų atiduoti savo gyvenimą kitiems (1657). Kadangi gyvename suskilusioje visuomenėje, turime prisiminti ir tuos, kurie neturi savo artimųjų. Labai svarbu šiandien kurti šeimą ten, kur tik mes esame, kiekvieną žmogų priimant su meile ir pagarba. Mums primenama mūsų didžioji šeima - Bažnyčia. „Šiame pasaulyje nėra nė vieno be šeimos: Bažnyčia yra namai ir šeima visų, ypač tų, kurie ‘vargsta ir yra prislėgti’ (*Familiaris consortio* 85; Mt 11, 28)“ (1658).

Dalinimasis savo tikėjimu

- Jei esu susituokęs/usi, ką santuokos sakramentas reiškia mano gyvenime? Jei nesu, ką jis reiškia mano šeimos ar draugų gyvenime?
- Jei turiu vaikų, kokios malonės man yra duotos, kad būčiau geru tėvu/motina?
- Kaip galiu paremti jaunas sutuoktinių poras?
- Kaip galiu į Bažnyčios šeimą priimti tuos, kurie jaučiasi vieniši?

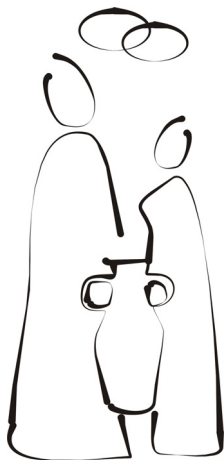
Gyventi Gerąja Naujiena

Remdamiesi grupės pasidalinimu numatykite, kaip atsiliepsite į tai veiksmu (bendruomeniškai ar asmeniškai). Tai svarbiausias dalykas, kurį turite nuspręsti.

Kai renkatės asmenišką veiksmą, nurodykite, ką darysite, ir tuo pasidalykite su grupe. Kai pasirenkate bendruomenišką veiksmą, numatykite, kas bus atsakingi už skirtingus tos veiklos aspektus.

Šie pasiūlymai yra antriniai:

- Ir toliau susitikite kaip maža bendruomenė. Galite naudotis viena iš serijos *Kodėl katalikų? Kelionė per Katekizmą* knygelių: *Tikėjimo išpažinimas, Gyvenimas Kristuje ir Krikščioniška malda*.
- Pasiūlykite padėti rengimo santuokai programoje jūsų parapijoje/ vyskupijoje.
- Jei esate susituokę, skirkite laiko savo sutuoktiniui/ei ir išreikškite savo meilę.
- Jei išgyvenate sunkumų tarpusavio santykiuose, melskite Šventosios Dvasios pagalbos išspręsti problemas. Nuspręskite ieškoti profesionalios pagalbos pas tvirtus evangelinius pagrindus turintį konsultantą.
- Nepriklausomai nuo to, ar esate susituokę ar ne, išreikškite savo dėkingumą už ryšį žmogui, kuris yra ypatingas draugas/ė jūsų gyvenime.
- Suorganizuokite savo grupelės šventę.

Aukštyn širdis

Išsakykite spontaniškus maldavimus už tuos, kuriuos mylite.

Lėtai, susikaupę perskaitykite tekstą, kurį skaitėte pradžios maldoje.

Vieni kitiems palinkėkite ramybės